

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
İlköğretim Ana Bilim Dalı
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı

**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜRESELLEŞME'YE
YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**

Zeynep GÜRBÜZ
(Yüksek Lisans Tezi)

İstanbul, 2015

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
İlköğretim Ana Bilim Dalı
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı

**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜRESELLEŞME'YE
YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**

Zeynep GÜRBÜZ
(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman
Doç. Dr. Hamza AKENGİN

İstanbul, 2015

**Tüm kullanım hakları
M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.
© 2015**

ONAY

Zeynep GÜRBÜZ tarafından hazırlanan “Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Küreselleşme’ye Yönelik Görüşleri” konulu bu çalışma, 29 Mayıs 2015 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda jüri tarafından başarılı bulunmuş ve yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

TEZ DANIŞMANI : Doç. Dr. Hamza AKENGİN

JÜRİ ÜYESİ : Doç. Dr. Ahmet ŞİRİN

JÜRİ ÜYESİ : Yrd. Doç. Dr. Ahmet KATILMIŞ

ÖZGEÇMİŞ

- 2008 Açıköğretim Lisesi
- 2012 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalından mezun olma
- 2012 Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programına giriş

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Görev Yaptığı Kurum Akdeniz İmamhatip Ortaokulu
E-Posta zeynep-gurbuz38@hotmail.com

ÖNSÖZ

Bu araştırmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmeye yönelik görüşlerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Küreselleşmenin tüm etki alanlarına yönelik (siyasi, sosyo-kültürel, ekonomik, eğitim ve insan hakları) hazırlanan anket maddeleri yardımıyla katılımcıların, küreselleşmeye yönelik algılarının ortaya çıkarılması amaç edinilmiştir. Literatür çalışmaları sonucu küreselleşmenin; insanların var olduğu günden buyana varlığını devam ettirdiği ve insanları siyasi, sosyo-kültürel, ekonomik, eğitim ve insan hakları boyutunda etkilediğine ulaşılmıştır. Küreselleşme sonucu dünya küçük bir köy haline gelerek dünyanın bir ucundaki bir olay, savaş, ekonomik kriz, doğal afet ve gelişme tüm dünyayı etkisi altına almaktadır. Ortaya çıkan bu durumlar insanları iyi veya kötü şekilde etkilemektedir. Oluşan durumlardan bir taraf olumlu yönde etkilenip gelişimini hızlandırırken diğer taraf olumsuz yönde etkilenmekte ve gelişimi geriye doğru gitmektedir. Yapılan araştırma sonucu sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmeye yönelik görüşleri isimli çalışma, eğitime ve sosyal bilgiler derslerine yapacağı katkı açısından önemlidir.

Çalışma süresince her türlü yardım ve fedakarlığı sağlayan, bilgi, tecrübe ve güler yüzüyle çalışmama ışık tutan ayrıca eğitim hayatımda kendimi geliştirmeye yönelik adımlarda maddi, manevi desteğini esirgemeyen manevi babam ve çalışmamın yöneticisi Sayın Doç. Dr. Hamza AKENGİN'e,

Çalışmamda kullanmış olduğum analiz programlarında desteğini esirgemeyen ve eğitim hayatımda kendime örnek aldığım Sayın Yrd. Doç. Dr. Ahmet KATILMIŞ'a, tezimin hazırlanması sırasında maddi ve manevi yanımda olan can dostum Melek AKENGİN'e, yüksek lisans eğitimimde omuz omuza yürüdüğüm canım arkadaşım Yasemin YABANSU'ya, çalışma sırasında beni cesaretlendiren ve her zaman yanımda olan hayat arkadaşım Ergün YILDIZTEKİN'e, ve bu günlere gelmemde büyük pay sahibi olan aileme özellikle anne ve babama teşekkürü bir borç bilirim.

Zeynep GÜRBÜZ

ÖZET

Küreselleşme, ilk insanlıktan bu yana varlığını devam ettiren ve insanların tüm yaşamlarını siyasi, sosyo-kültürel, ekonomik, insan hakları ve eğitim çerçevesinde etkileyen bir olgudur. Eğitim de küresel oluşumdan etkilenerek sistemini küreselleşme olgusuna uygun olarak düzenlemiştir. Eğitim alanı içerisinde sosyal bilgiler dersi öğretiminde de küresel vatandaş yetiştirme temel amaçlar arasında yer almaktadır. Bu araştırmada Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının küreselleşme algıları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırma modeli olarak tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya öncelikle literatür taraması yapılarak başlanmış daha sonra verileri toplamak amacıyla 5’li likert anketi hazırlanmış ve uygulama aşamasına geçilmiştir. Uygulama 2013-2014 eğitim öğretim yılında araştırmanın örneklemini oluşturan İstanbul, Sakarya, Amasya, Rize, ve Antalya Üniversitelerinin Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümlerine devam eden 214’ü kız ve 220’si erkek olan, 1.ve 4.sınıf öğrencileriyle yapılmıştır. Elde edilen veriler T testi ve F Testi diğer bir ismiyle “tek yönlü varyans analizi” ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda: küreselleşme siyasal, sosyo-kültürel, eğitim, ekonomi ve insan hakları boyutunda incelenmiş olup siyasal boyutta; küreselleşmeyle askeri ve ticari faaliyetler ve dünya siyaseti arasında ilişki olduğu sonucuna ulaşılırken küreselleşme ile terör olayları arasında ilişki bulunamamıştır. Sosyo-kültürel boyutta; küreselleşmeyle tüm dünya ülkeleri milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemekte olduğu arasında ilişki bulunmuştur. Eğitim boyutunda; küreselleşmeyle ülkelerde beyin göçü azalır, yüksek öğretimin kalitesi artar ve insanlar daha iyi eğitim imkanlarına ulaşılır yargısı arasında ilişki bulunmuştur. Ekonomi boyutunda; küreselleşmeyle işsizlik sorunu azalır, ülkeler arasında uluslar arası sermayenin güveni artar yargısı arasında ilişki bulunurken küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir, küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum yargıları arasında ilişki bulunamamıştır. İnsan hakları boyutunda; küreselleşmeyle ülkelerde basın daha özgür olur, küreselleşmeyle insan hakları ihlalleri azalır ve küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar yargıları arasında ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelime: Küreselleşme, Eğitim, Sosyal Bilgiler

ABSTRACT

Globalization is a phenomenon which has been continuing its existence since the primitive humanity and which influences the whole life of people in terms of politics, socio-culture, economy, human rights and education. In this direction, education regulates its system according to the globalization phenomena by being influenced by global formation. In the educational field, raising global citizens is among the basic goals of teaching social sciences course as well. In this study, the globalization perspective of Teacher Candidates of Social Sciences is tried to be found out. Screening model is used as the research model. The study is started with literature scanning firstly and then likert survey of 5 is prepared to collect the datum and conduction implementation is initiated. The study is implemented with 214 female and 220 male, who are 1st and 4th grade students of Social Studies Teaching departments of the universities of Istanbul, Sakarya, Amasya, Rize and Antalya sampling the research in 2013-2014 academic year. Acquired data are evaluated with T test and F test, in other words ‘one-way analysis of variance’. In the result of the research: globalization is examined in political, socio-cultural, educational, economical and human rights’ aspects; in the political aspect, while there is a relation between military, commercial operations and world politics, there could not be found any relation between globalization and terrorist incidents. In the socio-cultural aspect; there is a relation between globalization and all countries’ aiming at forming a new world identity by smelting the national culture elements in the pot of unity. In educational aspect; there is a relation between globalization and the idea that brain drain reduces in countries, high school quality increases and people have the opportunity of better education. In the economic aspect; while there is a relation between globalization and the idea that unemployment problems decrease, and the credibility of the international capital amongst countries increases, there is no relation between the ideas that the other name of globalization is colonization and ‘I support the privatizations done as a result of globalization’. In the aspect of human rights; there is a relation between globalization and the idea that the press has more freedom in countries, human rights violations decrease and everyone feel comfortable with their religious beliefs.

Key Word: Globalization, Education, Social Sciences

İÇİNDEKİLER

ÖZGEÇMİŞ	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLO LİSTESİ	ix
I. BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Problem Durum	1
1.2. Amaç	3
1.3. Önem	4
1.4. Sayıtlar	4
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6. Tanımlar	5
II. BÖLÜM: KAVRAMSAL VE KURAMSAL ÇERÇEVE	7
2.1. Küreselleşme'nin Tarihsel Gelişimi	7
2.1.1. ilk Çağ- Orta Çağ	8
2.1.2. 1453 İstanbul'un Fethi	9
2.1.3. Sanayi Devrimi	10
2.1.4. Sovyetler Birliğinin Dağılması-Berlin Duvarı'nın Yıkılması	10
2.2. Küresel Sistemin Farklı Boyutları	11
2.2.1. Teknolojik Boyutu	11
2.2.2. Siyasal Boyutu	12
2.2.3. Sosyo-Kültürel Boyutu	13
2.2.4. Ekonomik Boyutu	13
2.3. Küreselleşme ve Eğitim	14
2.4. Küreselleşme ve Türkiye.....	14
2.5. Küreselleşme ve Sosyal Bilgiler	15

III. BÖLÜM: YÖNTEM.....	17
3.1. Araştırma Modeli	17
3.2. Evren ve Örneklem	17
3.3. Verileri Toplama Araçları	23
3.4. Verilerin Toplanması	26
3.5. Verilerin Çözümlemesi	26
3.6. Araştırma Süreci.....	27
IV. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM.....	29
4.1. Siyasal Boyuta Yönelik Bulgular ve Yorum.....	29
4.2. Sosyo-Kültürel Boyuta Yönelik Bulgular ve Yorum.....	48
4.3. Eğitim Boyutuna Yönelik Bulgular ve Yorum	56
4.4. Ekonomi Boyutuna Yönelik Bulgular ve Yorum.....	65
4.5. İnsan Hakları Boyutuna Yönelik Bulgular ve Yorum.....	80
V. BÖLÜM: SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER.....	92
5.1. Sonuç.....	92
5.1.1. Siyasal Boyuta Yönelik Sonuçlar	92
5.1.2. Sosyo-Kültürel Boyuta Yönelik Sonuçlar	93
5.1.3. Eğitim Boyutuna Yönelik Sonuçlar	94
5.1.4. Ekonomi Boyutuna Yönelik Sonuçlar	95
5.1.5. İnsan Hakları Boyutuna Yönelik Sonuç	96
5.2. Tartışma.....	98
5.3. Öneriler	99
5.3.1. Program Geliştiriciler İçin Öneriler	99
5.3.2. Araştırmacılar İçin Öneriler	99
KAYNAKÇA	101
EKLER.....	105
Ek 1: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Küreselleşmeye Yönelik Görüşleri Anketi.....	106
Ek 2: Siyasal boyutta cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler ..	111
Ek 3: Siyasal boyutta sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler	113
Ek 4: Siyasal boyutta üniversite değişkenine göre ilişki bulunmayan maddeler	115

Ek 5: Sosyo- kültürel boyutta cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler.....	117
Ek 6: Sosyo kültürel boyutta sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler.....	118
Ek 7: Sosyo-Kültürel boyutta üniversite değişkenine göre ilişki olmayan maddeler.....	119
Ek 8: Eğitim boyutunda cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler.....	120
Ek 9: Eğitim boyutunda sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler ...	121
Ek 10: Eğitim boyutunda üniversite değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler.....	122
Ek 11: İnsan hakları ve demokrasi boyutunda cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler	123
Ek 12: İnsan hakları ve demokrasi boyutunda sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler	124
Ek 13: İnsan hakları ve demokrasi boyutunda üniversite değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler	125
Ek 14: Ekonomi boyutunda cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler.....	126
Ek 15: Ekonomi boyutunda sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler.....	127
Ek 16: Ekonomi boyutunda üniversite değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler.....	128

TABLO LİSTESİ

Tablo 1:	Öğretmen adaylarının cinsiyete göre dağılımları	18
Tablo 2:	Öğretmen adaylarının üniversitelere göre dağılımı.....	18
Tablo 3:	Öğretmen adaylarının sınıflara göre dağılımı	19
Tablo 4:	Öğretmen adaylarının baba eğitim düzeylerine göre dağılımları.....	19
Tablo 5:	Öğretmen adaylarının anne eğitim düzeylerine göre dağılımları.....	20
Tablo 6:	Öğretmen adaylarının siyasi tercihlere göre dağılımı	21
Tablo 7:	Öğretmen adaylarının ulusal gazete okuma oranlarına göre dağılımı.....	21
Tablo 8:	Öğretmen adaylarının günlük olayları takip etikleri medya grubuna göre dağılımları	22
Tablo 9:	Öğretmen adaylarının ailelerinin ikamet ettiği yere göre dağılımları	22
Tablo 10:	Öğretmen adaylarının ikamet ettikleri yere göre dağılımları	23
Tablo 11:	“Küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı	29
Tablo 12:	“Küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları.....	30
Tablo 13:	“Küreselleşme ile ülkeler dünya siyasetinde daha etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı ...	30
Tablo 14:	“Küreselleşme ile ülkeler dünya siyasetinde daha etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin sınıf değişkenine göre t-testi sonuçları	31
Tablo 15:	“Küreselleşme askeri gücü artırır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	32
Tablo 16:	“Küreselleşme askeri gücü artırır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları	33
Tablo 17:	“Küreselleşme askeri gücü artırır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları	33
Tablo 17:	“Küreselleşme, terör sorununun çözümüne katkı sağlar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	34
Tablo 18:	“Küreselleşme, ülkeler arasındaki kalıcı barışı tesis eder” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	35

Tablo 19:	“Küreselleşme ile Batı (Hristiyan dünyası) ile İslam dünyası arasındaki ilişkiler gelişir.” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	36
Tablo 20:	“Küreselleşmenin nihai hedefi tek kimlikli bir dünya oluşturmaktır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı ...	37
Tablo 21:	“Küreselleşme, ülkelerin tam bağımsızlık ilkesini zedeler” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	38
Tablo 22:	“Küreselleşen ülkeler siyasi özgürlüğünü kaybeder” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	39
Tablo 23:	“Ülke yöneticilerinin, küreselleşmeyi olumlu bir atılım olarak düşündüklerine inanmıyorum” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	40
Tablo 24:	“Küreselleşme, bir ülkenin diğer dünya ülkeleriyle arasındaki sorunların giderilmesini sağlar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	41
Tablo 25:	“Küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	42
Tablo 26:	“Küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları.....	43
Tablo 27:	“Küreselleşme İslam dünyasının demokratikleşmesini hızlandırır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı ...	44
Tablo 28:	“Küreselleşen ülkelerin demokrasisi daha güçlü olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	45
Tablo 29:	“Küreselleşme sayesinde güçlü devletler, dünyada büyük bir imparatorluk kurmak istemektedir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	46
Tablo 30:	“Küreselleşme, askeri gücü azaltır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	47
Tablo 31:	“Küreselleşme, milli kültüre zarar verir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	48
Tablo 32:	“Küreselleşen ülkelerde yolsuzluklar artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	49
Tablo 33:	“Küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemektedir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	50
Tablo 34:	“Küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı	

hedeflemektedir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin sınıf değişkenine göre t-testi sonuçları	51
Tablo 35: “Küreselleşme, milli kültüre zarar vermez”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	51
Tablo 36: “Küreselleşme ile ülkeler içindeki misyoner faaliyetler artar”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	52
Tablo 37: “Küreselleşen bir ülkede dini hassasiyetler zayıflar”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	53
Tablo 38: “Türkiye’nin küreselleşmesi kültürlerarası hoşgörüyü geliştirir”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı	54
Tablo 39: “Türkiye’nin küreselleşmesini destekliyorum”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	55
Tablo 40: “Küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi artar”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	56
Tablo 41: “Küreselleşen ülkelerde beyin göçü azalır”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	57
Tablo 42: “Küreselleşen ülkelerde beyin göçü azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları	58
Tablo 43: “Küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	58
Tablo 44: “Küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları	59
Tablo 45: “Küreselleşen ülkelerde mesleki eğitimin kalitesi artar”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	60
Tablo 46: “Bir ülkenin küreselleşmesi, kendi eğitim sistemini milli olmaktan çıkarır”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	61
Tablo 47: “Küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi azalır”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	62
Tablo 48: “Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	63
Tablo 49: “Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları.....	64

Tablo 50: “Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	65
Tablo 51: “Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları.....	66
Tablo 52: “Küreselleşme, dünya ülkelerinin ticari ilişkilerini geliştirir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı	67
Tablo 53: “Küreselleşme ile yaşlı nüfuslu ülkelerin iş gücü sorunu çözümler” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	68
Tablo 54: “Küreselleşen ülkelerde işsizlik artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	69
Tablo 55: “Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	70
Tablo 56: “Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları.....	71
Tablo 57: “Küreselleşen ülkeler, sanayi ülkelerinin açık pazarı olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	72
Tablo 58: “Ülkelerin küresel ekonomiye katılmasıyla ülkelerinde kişi başına düşen milli gelir artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	73
Tablo 59: “Küreselleşme sayesinde tüm dünya ülkeleri, dünya ticaretinde etkili olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı	74
Tablo 60: “Türkiye’nin küreselleşmesi, Dünya Ülkelerinin enerji kaynaklarına ulaşımının güvenliğini sağlar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	75
Tablo 61: “Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	76
Tablo 62: “Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı ...	77
Tablo 63: “Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları.....	78
Tablo 64: “Küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı ...	79

Tablo 65: “Küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin sınıf değişkenine göre t-testi sonuçları	80
Tablo 66: “Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	80
Tablo 67: “Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları.....	81
Tablo 68: “Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	82
Tablo 69: “Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları.....	83
Tablo 70: “Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı ...	84
Tablo 71: “Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları.....	85
Tablo 72: “Küreselleşme ile bireysel özgürlükler artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	86
Tablo 73: “Küreselleşen ülkelerde parti içi demokrasi gelişir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	87
Tablo 74: “Küreselleşme, Müslüman kimlikli ülkeleri olumsuz yönde zedeler” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	88
Tablo 75: “Küreselleşen bir ülkede hukukun üstünlüğü ilkesine daha çok riayet edilir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı	89
Tablo 76: “Küreselleşen bir ülkede, insan haklarını ihlal edenlere gerekli yaptırımlar uygulanır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	90
Tablo 77: “Küreselleşme ile bireysel özgürlükler azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı.....	91

I. BÖLÜM: GİRİŞ

1.1. Problem Durum

Genel olarak bilimsel araştırmalar belli bir problem durumunun olumlu, olumsuz yönlerini ortaya koymak ve olumsuz olduğu düşünölen yönlerinin ise ortadan kaldırılması amacıyla yapılmaktadır. Bilimsel araştırmalar farklı bilim dalları üzerinde yapılır ve her bilim da kendi içerisinde farklı alanlara ayrılarak kendi alanlarına giren problemle ilgilenir. Eğitim de kendi içerisinde farklı alanlara ayrılarak her alanında var olduğu düşünölen problemleri gidermek amacıyla yapılır. Örneğinin bir ölkenin eğitimini etkileyen olumsuzlukların ortadan kaldırılmaya çalışılması da daha önce bahsettiğimiz problem durumlarına örnektir. Bu örnekle bağlantılı olarak küreselleşmenin tüm dünya ölkelerini olumlu ve olumsuz etkileyebilecek durumların ortaya çıkarılıp gerekli çalışmaların yapılması da bilimsel çalışmalar için bir problem alanıdır.

Dünya; kara ve denizlerden oluşın, güneş gezegenleri içerisinde canlı yaşamı bulunan, güneşe uzaklık bakımından üçüncü gezegen olan, üzerinde yaşadığımız yer yuvarlağıdır. Dünya sistemler teorisi, Immanuel Wallerstein'in ortaya attığı ve temelini Marksizm den alan bir uluslar arası ilişkiler teorisidir. Bu teoriye göre dünya ölkeleri core, periphery ve semi periphery olarak üç gruptan birinde yer almaktadırlar. Odak noktada yer alan ölkeler sanayisi gelişmiş, hammaddeye ihtiyaç duyan ve sanayi fazlası ürünlerini ihraç eden ölkelerdir. Odak noktanın dışında yer alan ölkelerse tam aksine sanayisi gelişmemiş, hammaddesini işleyemeyip satan ve sanayi ürünlerini dış ölkelerden elde eden fakir ölkelerdir. Yarı-çevre ölkeleriye ise iki arada kalmış, her iki taraftan da birkaç özellik taşıyan ölkelerdir (Wallerstein, 2011).

Dünya sisteminin milattan bin yıl öncesinde kurulduğunu sosyal bilimciler araştırmaları sonucu belirtmektedirler. Dünya sisteminin kuruluşuyla insanlar birada da yaşamakta ve belli başlı yönetimler kurmaktadır. O dönemlerde de bu sistemlerin varlığı günümüz küreselleşmenin varlığını ortaya koymaktadır. Fakat o dönemdeki küreselleşme ticari ilişkilere ve askeri fetihlere dayanmaktadır. Bilim insanları küreselleşmenin dünya sisteminin kuruluşundan beri var olduğunu

söylemekten bunu her sistemin döngüsel devam etmesine bağlamaktalar. Dünya sistemi yapılan büyük keşifler ve fetihler sonucu daha da şekillenmiştir. Keşifler sonucu yeni yerler, ürünler bulunarak dünya pazarına yeni mamüller katılarak ürünlerin farklı yerlere dolaşımı sağlanmıştır. Dolaşımı sağlanan ürünlerin farklı yerlerde pazar haline gelmesiyle Kapitalizm ortaya çıkmıştır. Kapitalizm; ürünlerin, yerlerin farklı alanlarda tanınmasını sağlayarak ticaret ürünlerinin, ticari yerlerin sadece üretim tesisleri, ürünleri olmasını sağlayarak açık Pazar haline getirmektedir. Açık pazar haline gelen yerlerde sosyo-kültürel yaşamı alt üst etmekte aile yaşam yerlerini üretim tesislerine çevirmektedir (Kartal,2007), (Emekli, İbrahimov ve Soykan, 2006:2-3).

Küreselleşme birinci endüstri devrimiyle ivme kazanmıştır. Endüstri devrimiyle buhar gücüyle çalışan fabrikalar kurulmuş, yeni ürünler üretilmiş ve üretim fazlası ürünler farklı ülkelere satılmak istenmiş ve böylece küreselleşme zorunlu hale gelmiştir. Küreselleşme ile hammaddeye duyulan ihtiyaçta artmıştır. Küreselleşmede ikinci evre olarak adlandırılan dönem ise 1914 ile 1945 yılları arasındaki dönemdir. Fakat bu ara dönem küreselleşme adına kötü bir dönemdir çünkü savaşların ve savaştan kaynaklanan bunalımlı dönemlerdir. Ülkeler, bu dönem içerisinde kendi ülkeleri içerisinde kalarak uluslar arası açılıma ara vererek milli korumacılığa geçmişlerdir. Savaş dönemlerinde genellikle ülkeler kendi milli dinamikleri içerisinde kalmayı yeğleyerek dış ülkelere açılımı istememektedir. Bu durum savaş dönemlerinin tipik özelliğidir. Küreselleşmenin ikinci dönemi II. Dünya savaşının sona ermesiyle yerini küreselleşmenin üçüncü dönemine bırakmıştır. Üçüncü küreselleşme döneminin başlangıcı ise II. Dünya savaşının sona ermesiyle bağımsızlığını kazanan bazı ülkeler uluslar arası açılımı istemeyerek ekonomi, sosyal, kültürel ve siyasi açıdan milliyetçilik yaparak küreselleşmeye bu dönemler arasında darbe vurmaya çalışmışlardır. 1950'lerde ise bu dönemler yerini küreselleşmenin hız kazanacağı yıllara bırakmıştır. Bu dönemler sonunda ticaret gelişmiş, yeni hammadde ihtiyaçları doğmuş, yeni pazar yerleri aranmış, ülkeler siyasi yapı olarak farklılaşmıştır. Son çeyrek yüzyılda ise küreselleşme ivme kazanmıştır. 1970'lerin sonuna gelindiğinde küreselleşme neoliberalizmden de güç alarak ekonomi, sosyal vb. alanlarda hızla güç kazanmıştır. Ülkeler neoliberalizm etkisiyle özelleşmelere gitmişler, uluslar arası ilişkileri destekleyecek kuruluşlara üye olmaya başlamışlar, çokuluslu şirketler önem kazanmıştır. Fakat bu dönemler 1945,

II. Dünya savaşının izlerini yaşamaktadır. Savaş sonunda bağımsızlığını kazanan az gelişmiş ülkelere o dönemlerde uluslar arası sermayeye girmeden kendi bünyeleri içerisinde kalarak milli ekonomilerini oluşturmalarına sanayileşmiş ülkeler göz yummuşlardır. Diğer olumsuzluk ise bağımsızlığını kazanan az gelişmiş ülkeler dış ticarete sıcak bakmamaktalar ve hatta dış ticaretten korkmaktadırlar (Şenses, 2004).

1980 sonrası az gelişmiş ülkeler bu durumu artan ihtiyaçları sonucu sürdürememişler ve küresel ekonominin içine girmek zorunda kalmışlardır (Aktel, 2001). Petrol zengini ülkeler finans kuruluşları yardımıyla petrollerini ihraç ederek küresel sermaye oluşturmuşlar, az gelişmiş ülkelerin finans kuruluşları yardımıyla küresel ekonomiye katılmalarını sağlayarak ülkelerin milli finansmanlarından çıkmasını sağlamışlardır (Çeken, Ökten ve Ateşoğlu, 2008).

Neoliberal küreselleşmeye, iyi ya da kötü bir uygulama denebilir fakat küreselleşme yapması gerekeni yapmış az gelişmiş ülkeleri ihracata zorlayarak sanayileşmelerine engel olmuş ve sanayileşmiş ülkelere ebediyen bağımlı hale getirmiştir (Mutioğlu, 2012). Neoliberal küreselleşmeyi uluslar arası kuruluşlardan IMF, Dünya Bankası desteklemiş DTÖ (Dünya Ticaret Örgütü) ise neoliberal küreselleşmenin kurumsal yapısının oturmasını sağlamıştır (Soydan, 2012). 1990'lar dan sonra Sovyetler Birliği dağılmasıyla bağımsızlığını kazanan ülkelerinde neoliberal küreselleşmeyi destekleyerek buna katılmaları az gelişmiş ülkelerin kafalarında şu ifadenin canlanmasına neden oldu: başka çaremiz yok neoliberal küreselleşmeden kaçamayız (Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası,2002).

Aslında durum böyle değildir sanayileşmiş ülkeler neoliberal küreselleşme yoluyla isteklerine kavuşacaklar, daha da zenginleşecekler ve gelir dağılımındaki dengesizlik oldukça artacaktır (Bulut, 2003). Bu akım ülkeleri fakirlikten kurtarmayacak belki de daha da bataklığa sokacaktır fakat az gelişmiş ülkeler bu durumdan önce kaçmış ama daha sonra kabullenmek zorunda kalarak siyasal, sosyal-kültürel ve ekonomik alanlarda Kapitalist sanayileşmiş ülkelere ebediyen bağlı kalacaklarını tam olarak kestirememişlerdir (Konukman ve Çiftçi, 2008).

1.2. Amaç

Bu araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmeye yönelik görüşlerinin neler olduğunu tespit etmektir.

Yukarıdaki hedefe ulaşmak için aşağıdaki sorular üzerinde durulmuştur:

1. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin siyasal boyutuna yönelik görüşleri nelerdir?
2. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin sosyo-kültürel boyutuna yönelik görüşleri nelerdir?
3. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin eğitim boyutuna yönelik görüşleri nelerdir?
4. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin ekonomik boyutuna yönelik düşünceleri nelerdir?
5. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin insan hakları boyutuna yönelik düşünceleri nelerdir?

1.3. Önem

Bu araştırma Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmeye yönelik görüşlerinin siyasal, sosyo-kültürel, eğitim, ekonomi ve insan hakları boyutunda ortaya çıkarmak ve Sosyal Bilgiler dersinde küreselleşme ilkesiyle bağlantılı bulunan kazanımların gerçekleşmesine yönelik yapılabilecek katkılar ve değerlendirmeler açısından önemlidir.

1.4. Sayıtlar

Araştırmadaki sayıtlar:

1. Araştırmanın örnekleme olan öğretmen adayları ankette yer alan araştırma sorularını objektif bir şekilde cevaplamışlardır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2013-2014 öğretim yılında Amasya, Rize, İstanbul, Akdeniz ve Sakarya Üniversitelerinin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dallarına devam eden 1. ve 4. sınıf öğrencileriyle,
2. Anket'te yer alan boyutlar ve sorularla sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Küreselleşme: Küreselleşme, kavramının birçok tanımı vardır fakat hiç biri tam anlamıyla küreselleşmeyi yansıtmamaktadır. Çünkü yapılan tüm tanımlarda subjektiflik vardır (Aktel, 2001). Yapılan bilimsel çalışmalarda, küreselleşme kavramı bilim insanları tarafından açıklanmaktadır fakat açıklamaları kendi öz iradeleriyle yaptıkları için içerisine istemeden de olsa siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik görüşlerini katmaktadırlar (Ar, 2007).

Peter Dicken'e (Dicken, 2000) göre küreselleşme, mal ve hizmetlerin ülkeler arasında yayılması ve uluslar arası piyasalara entegrasyon olmasıdır (Akt. Çelik, 2012,s.59).

Winham'a (Winhan, 1996) göre küreselleşme, ticaretin ve parasal ekonomik işlemlerin uluslar arası piyasada yayılması ve şirketlerin birbirleriyle entegre olarak ekonomik piyasada büyümeleri sağlanmaktadır (Akt. Çelik, 2012,s.59).

Küreselleşme; dünyayı küçük bir köy haline getirerek, toplumların birbirine yaklaşmasını ve birbirlerini olumlu olumsuz etkilemeleri olarak tanımlanabilir (Giddens, 2004).

Kepenek'e (Kepenek, 1990) göre küreselleşme, bilim ve teknoloji alanındaki gelişmelerle kapitalizmin gelişmesidir (Akt. Çelik, 2012,s.60).

Kazgan'a (Kazgan, 2002) göre küreselleşme, ülkeleri tarumar eden ve ülkelere yarardan çok zarara sokan bir sistemdir (Akt. Çelik, 2012,s.60).

Yeldan'a (Yeldan, 2003) göre küreselleşme, ülkelerin uluslar arası politikalar çerçevesinde yani kapitalizmin boyunduruğu altında kalmalarıdır (Akt.Çelik,2012,s.60).

Sosyal Bilgiler: Değişimin kaçınılmaz olduğu bilgi çağında yöresellikten çıkarak küresel açıdan kararlar alıp verebilen vatandaş yetirmek için sosyal ve beşeri bilimlerden aldığı bilgileri bütünleştirerek kullanan bir öğretim programıdır (Öztürk, 2006).

II. BÖLÜM: KAVRAMSAL VE KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Küreselleşme'nin Tarihsel Gelişimi

İlk insanlıktan bu yana insanlar yaşadıkları bölgeyi ve çevresini tanımak için çeşitli keşifler yapmışlardır. Bu keşifleri öncelikle barınma, beslenme ve korunma amaçlı yapmış olsalar da insanlar yaradılışları gereği sosyal bir varlık olduklarından her zaman çevreleriyle iletişim içerisinde olmuşlardır. Bu iletişimlerini beslenme birlikte ticaret veya üretim yapma, barınma, birlikte yaşanılır yerlere göç etme ve ortak düşmanlara karşı birlikte savunma amaçlı yapmışlardır. Yani insanlar yaradılıştan bu yana belirli ihtiyaçlarını giderebilmek için birbirleriyle sürekli etkileşim halinde olmuşlardır (Bora Elçin, 2012). Fakat bu etkileşim ilişkileri gerek sosyo-kültürel ve gerekse savaşlar nedeniyle belli dönemler azalırken belli önemlerde de artmıştır. İnsanların ve toplumların ihtiyaçlarını giderebilmek için ortak hareket etmeleri ve birbirleriyle iletişim halinde olmaları küreselleşmenin doğmasını sağlamıştır. Bunlardan yola çıkacak olursak küreselleşmenin insanlık tarihi kadar eski olduğunu, insanlık var olduğu sürece de varlığını devam ettireceğini ve insanları, toplumları etkileyen toplumsal veya ekonomik süreçlerde dalgalanmalar yaşadığı söylenebilir (Yılmaz, 2004).

Küreselleşme toplumları her dönemde farklı şekilde etkilemiş, toplumlar da küreselleşme kavramını her dönemde farklı şekillerde açıklamışlardır. İlk toplumların küreselleşmeyi insanların iletişime geçmesi olarak tanımladıkları söylene de o, dönemlerdeki hiçbir kaynakta küreselleşme ifadesi veya benzeri bir ifadeye rastlanmamıştır. Küreselleşme kavramı ilk defa 1833 yılında İngiliz iktisatçı W. Foster tarafından kaleme alınan “Dünya Üzerindeki Kaynakların Dağılımı ve Kullanımı” başlıklı makalede kullanılmıştır. Fakat farklı bir kaynakta da bu kavramın ilk defa 1960’lı yıllarda Kanadalı sosyoloji profesörü Marshall McLuhan tarafından kullanıldığı iddia edilmektedir. Buna göre McLuhan ‘ın 1962 yılında yazdığı “Gutenberg Galaxy” isimli kitabında “global köy” kavramını kullanmıştır. McLuhan, kitabında İletişim teknolojileri sayesinde dünyanın küçük bir köy haline geldiğini belirtmiştir. 1980’li yıllarda Amerikalı Zbiginiew Brzezinski’nin denemelerinde ve bazı ekonomistler tarafından da global köy ifadesini kullanmışlar

(Ziegler, 2004). 1990'lı yılların başlarında ise Anthony Giddens küreselleşme terimini kullanmıştır. Küreselleşme başlıklı ilk çalışma sosyolog Roland Robertson tarafından yazılan “Globalization: Social Theory and Global Culture (1972)” isimli kitap olduğu iddia edilmekte ve bu kitabında küreselleşme ile dünya ülkeleri arasındaki sınırların ortadan kalktığını fakat bu sınırların kalkması ülkelerin tüm unsurlarıyla birbirinin aynı oldu anlamına gelmeyeceğini belirtmiştir (Gökdere, 2001). Prenab Bardhan, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Güney Afrika'da düzenlenen “Social Justice in the Global Economy” forumunda küreselleşme, ekonomik ilişkilerin dünya çapında yayılması ve dış ticaretin yatırımlarla pekiştirilmesi anlamına geldiğini belirtmiştir (Esgin, 2001). Dünya bankası ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) de küreselleşme kavramını tanımlamışlar, küreselleşmenin farklı ülkeler arasında yapılan mal alıp verişini belirlemişler ve ülke içindeki ekonominin hız kazanmasını da dış ülkelerle yapılan ekonomik faaliyetlere bağlamışlardır (Zengingönül, 2005). Küreselleşmeyi savunan “aşırı küreselleşmeciler” (Hyperglobalists) küreselleşme; ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel alanlarda gelişerek bu gelişmelerin uluslara arası boyutta yaygınlaşmasıdır (Gümüş ve İlhan, 2012). Bunun yanında “kuşkucular” (Skepticists) olarak bilinen “küreselleşme karşıtlarına göre ise küreselleşme; soğuk savaş döneminin sona ermesi ile Batı Blok'unun hakimiyetini küresel boyutta yayma süreci olarak tanımlamışlardır (Moore, 2003).

2.1.1. ilk Çağ- Orta Çağ

Tarımın ve hayvancılığın gelişiminden önce insanoğlu avcılık ve toplayıcılıkla geçimini sağlıyordu. Bu beslenme şekline göre barınma, yerleşme ve kültürleri avcı ve toplayıcı yaşam tarzına uygun olarak şekillenmiştir. Yerleşik yaşamları olmayan avcı halk, avladıkları hayvanları gün bulup yediklerinden yaşamları da bir nevi vahşi hayvanlara bağlanmıştı. Fakat toprakta yiyecek bitkilerin yetiştirilmeye başlanmasıyla tarım yeni bir ekonomik etkinlik olarak ortaya çıkmıştır. Üretim etkinliğinin başlamasıyla birlikte önceki aletlerden farklı işlevdeki ilk üretim aletleri oluşturulmuştur. Tarım etkinliğiyle birlikte ve bu etkinliğin zorunlu sonucu olarak ekonomik ve sosyal etkenle klan birlikteliğinden çekirdek aile birlikteliğine geçiş başlamıştır. Hayvanlar bu süreçte evcilleştirilmeye başlanmıştır. Bitki liflerinden yararlanılarak ilk giysiler üretilmiştir ve dokumacılık etkinliği bu dönemde

başlamıştır. Tarıma dayalı üretim ilişkisinin gelişmesiyle birlikte özel mülkiyet olgusu, ticaret(değişim) ilişkisi, ilk toplumsal sınıflar (köleler ve özgür insanlar), ilk silahlı adam birlikleri, ilk devlet nüvesi de bu dönemde ortaya çıkmıştır. Zamanla üretim artmış ve insanların kendi beslenmelerinden arta kalan ürünleri satma istekleri, ticareti doğurmuştur (Kartal, 2007). Böylece küreselleşmenin ilk kıvılcımları M.Ö. 1900'lü yıllarda Anadolu'nun güneyinde Fırat ve Dicle nehirleri arasında kurulan Mezopotamya Uygarlıklarından Asurların Anadolu'ya ticaret kolonileri kurmalarıyla başlamıştır. Asurlar, kuzeylerinde bulunan Anadolu uygarlıkları ile ticaret yapmışlar ve ticari sistem sayesinde Anadolu uygarlıkları Asur kolonilerinden çivi yazısını öğrenmişlerdir. Böylece uygarlıkların birbirlerinden etkilenme süreçleri başlamış olup bu etkileşimlerde uygarlıklar ideolojik amaç gütmemişlerdir (Bora Elçin,2012). Ortaçağda ise derebeylikler yıkılmış krallıklar kurulmuş bu krallıklar daha fazla ve rahat ticaret yapılabilmesi için ellerinden geleni yapmışlar böylece ticaret küçük uygarlıklardan büyük krallıklara yayılmıştır. Krallıkların yıkılmasıyla ulus devletleri kurulmuş (Pustu, 2006). İlk insanlıktan buyana insanların ürettikleri malları için pazar arayışına girmeleri küreselleşmenin başlamasını sağlamış fakat bu pazar arayışı insanları, toplumları farklı yönlerden etkilemiştir. Ticaretin başlamasıyla bir yanda zengin sınıf diğer yanda sömürülen, mal gibi alınıp satılan, yani tüm yaşam hakları elinden alınmış yoksul halk kitleleri oluşmuştur (Elmas, 2005).

Küreselleşme'nin günümüze kadar gelişimini üç aşamalı olarak incelemekte yarar vardır. Birinci Dönem: Küreselleşme olgusu belli dönemlerde zirveye çıkarken, belli dönemlerde de önemini kaybetmiştir. Küreselleşmedeki bu iniş çıkışların yaşanmasına, toplumların tarih aralıklarında yaşadıkları afetler sebep olmuştur. Örneğin savaş dönemlerinde ülkeler arasındaki ticaret azalınca etkileşim de zayıflamıştır. Birbirlerinden haz etmeyen ülkeler arasında siyasi, sosyo-kültürel, ekonomik ve eğitim alanlarında ilişkiler azalmış küresel bağlamda ilişkiler zayıflamıştır.

2.1.2. 1453 İstanbul'un Fethi

1453'de Osmanlı Devleti İstanbul'u feth etmiş ve küreselleşmeyi başlatmıştır. Bu fetih ile Osmanlı Devleti büyük bir başarı sağlamıştır. Çünkü İstanbul; konumu, ticari faaliyetleri, bünyesinde çok farklı kültürleri bir arada barınması ve Anadolu'ya

yön verecek bir şehir olması itibariyle gözde şehirlerdendir. Böyle bir şehri kaybeden Batı Ülkeleri farklı arayışlara girmişler ve yeni yerler keşfetme ve ticaret yapmayı hedef edinmişler (Talas, Kaya, 2007). Bu dönemde milliyetçik ivme kazanmış ve yeni devletler kurulmuş Batı ülkeleri deniz aşırı ülkelere giderek siyasi, askeri ve ticari etkisini yayarak oraları boyundurukları altına almışlar. Kıymetli madenlerin değeri arttığında batı ülkeleri elde ettikleri madenleri ülkelerine taşımışlardır. Sömürge altına aldıkları ülkeleri sadece ekonomik alanda sömürmemişler ayrıca bu ülkelerin sosyo- kültürel, siyasi vb alanlarda da gelişmelerini de engellemişler. Değerli madenler sayesinde zenginleşen ülkelerde Sanayi Devrimi başlamıştır (Wallerstein, 2005).

2.1.3. Sanayi Devrimi

İkinci Dönem: altın, gümüş sayesinde zenginleşen sömürge ülkeleri endüstri devrimini yapmıştır. Bu dönemde de sömürgecilik politikaları devam etmiş ve sanayi fakiri ülkeler sömürü altında tutulmuştur. Sömürgeci ülkeler kaynakların Batı ülkelerine aktarımına devam etmiş, zenginleşme ve sermaye birikimi devam etmiştir. İngiltere’de başlayan devrim, toplumları etkisi altına almıştır. El tezgahlarından fabrika sistemine geçilerek üretim düzeni değişmiş bu fabrikalarda çalışacak işçiler aranmış böylelikle işçi sınıfı doğmuştur.

17. yüzyılda ülkelerin zenginliğiyle birlikte, tarımda önemli yenilikler kaydedilmiş, demir-çelik fabrikaları kurulmuştur. Buhar gücü sanayi alanında kullanılmaya başlanmış, buharlı trenlerin keşfiyle ulaşım kolaylaşmış, deniz yoluyla da ticaret yapılmaya başlanmıştır (Kumar, 2004). Büyük bir hızla devam eden küreselleşme 1914 ‘de Birinci Dünya Savaşı’nın çıkmasıyla hızını kaybetmiş bu süreç İkinci Dünya Savaşı sonuna kadar sürmüştür (Wallerstein, 2005).

2.1.4. Sovyetler Birliğinin Dağılması-Berlin Duvarı’nın Yıkılması

Üçüncü Dönem: Sanayi devrimi sonrasında güçlerine güç katan devletler sömürge yarışına girmişler ve sömürgeleri paylaşamaz hale gelince aralarında I. ve II. Dünya Savaşı’nın yaşanmasına ve Batı Kapitalist sistemin karşısına Doğu Sovyet Blok’unun doğmuştur. Böylece 50 yılı aşkın süren soğuk savaş döneminde küreselleşme hızını yitirmiştir. II. Dünya Savaşı’nı kaybeden Almanya, savaşta kazanan Amerika, Fransa,

İngiltere ve Sovyetler Birliği arasında dörde bölünerek Almanya doğu ve batı olarak ayrıldı (Çeken, Ökten ve Ateşoğlu, 2008). Almanya'yı ikiye bölen Berlin Duvarının 1989'da yıkılmasıyla küreselleşme tekrar hız kazanmış Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla da ABD zirveye ulaşmıştır. 1973-1974'de petrol krizi yaşanmış bu kriz küreselleşmenin duraklamasına neden olmuştur(Wallerstein, 2005). Son dönemlerdeki küreselleşme akımında teknolojik ilerlemelerin payı oldukça fazladır (Yılmaz, 2004).

2.2. Küresel Sistemin Farklı Boyutları

Küreselleşmenin birden çok boyutu vardır. Bunlar ise siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik süreçlerdir bu süreçleri en çok etkileyen ise teknolojidir. Teknolojiyle ilk buharlı fabrikalar kurulmuş ve küreselleşmenin ilk büyük devreleri kurulmuştur. Teknoloji; ekonomiye, kültüre, sosyal yaşama ve siyasal yapıya etki etmektedir (Çelik, 2012). Fabrika sistemine geçilmesiyle üretim fazlası ürünlere yeni Pazar yerleri aranmış fabrikalara da hammadde sağlamak için sanayi ülkeleri az gelişmiş ülkeleri boyunduruk altına alarak o ülkelerin sanayi için hammadde olan ürünlerine el koyarak az gelişmiş ülkelerin sanayi ülkesi olmasını engellemişler ve böylece teknolojik, kültürel, sosyal ve siyasal alanlarda kendilerine bağımlı hale getirmişlerdir (Demirel, 2006).

2.2.1. Teknolojik Boyutu

Teknolojinin 1980'lerde gelişmesiyle ve gelişen teknoloji sayesinde el tezgahlarından fabrika sistemine geçilmiştir. Böylece küreselleşme güçlenmiş ve hız kazanmıştır. Teknoloji sayesinde dünya küçük bir köy haline gelerek insanların dünyanın bir ucundan diğer bir ucuna ulaşmaları ve oralardan haberdar olmaları aşıkardır. Teknolojiye sahip ülkeler teknoloji sayesinde hızla gelişmişler ve teknoloji fakiri ülkelere teknolojik ürünler satarak oraları açık pazarları haline getirerek o ülkelerin sosyo-kültürel yaşamlarına da müdahale etmişlerdir. Çünkü teknoloji fakiri ülkeler kendileri üretmedikleri malları satın alacaklar ve ithalatları fazlalılık verecektir (Erdoğan,2003). Böyle bir durumda ülkelerin ekonomileri de bu urumdan etkilenecektir. Teknoloji üretmeyen bir ülke durmadan hammadde ihraç edecektir

çünkü teknolojiye sahip olmadığı için sanayileşememiştir ve ürünlerini işleyememektedir (Demirel,2006).

Bu durumdan sosyo-kültürel yapı etkilenecek kültürün ve insanların dışı açılımını engelleyecektir. Çünkü sanayileşmiş, zengin ülkeler teknoloji sayesinde seslerini dışarıya duyururken teknoloji fakiri ülkeler kendi yağlarıyla kavrulu kalacaklardır. Sosyal yaşam ise bu durumdan büyük bir şekilde etkilenmektedir (Çelik, 2012:66-67). Teknoloji para demek ise teknoloji fakiri ülkeler fakir kalacak bu durumda sosyal yaşamı büyük bir şekilde etkileyecektir. İnsanların fakirleştikçe siyasal yaşamda da söz sahibi olamayacak ve yönetimden baskı göreceklendir (Bayar, 2010:27).

2.2.2. Siyasal Boyutu

Küreselleşme tüm alanları etkilediği gibi ülkelerin siyasal özelliklerini de etkilemiş ve etkilemeye de devam etmektedir. Bir ülke veya devlet, halkının veya kendi iOradesi aracılığıyla bir ülkenin yöneticisi olamamaktadır. Küresel dünyada siyasal yönetimlere de ekonomik gücü yüksek ülkeler el atmakta ve ülke yöneticilerini dahi kendileri seçerek başa getirmektedirler çünkü ekonomik gücü düşük ülkeler küresel dünyada kendisinden daha güçlü ülkelerin boyunduruğu altında yaşamaktadır. Madalyonun diğer yüzünden bakacak olursak ülkeler ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda uluslar arası ülkelerle beraber hareket ettikleri için ülkelerin siyasal yaşamları da küresel bağlamda değerlendirilmekte kardeş ülkeler tarafından yardımda bulunmaktadır. Her ülkenin kendine has yönetim şekli vardır. Kimi Cumhuriyet ile yönetilirken kimi Demokrasi, Aristokrasi, Federasyon, Komünizm, Konfederasyon, Meşrutiyet, Monarşi, Mutlakiyet, Oligarşi, Otokrasi, Parlamenter monarşi (Meşrutiyet), Plütokrasi, Teknokrasi, Teokrasi, Totalitarizm ile yönetilmektedir. Bu yönetim şekillerinin hepsinin farklı uygulamaları ve kendilerine yönetici seçme usülleri vardır. Tüm dünya ülkeleri birbirleriyle teknoloji sayesinde haberdar olmaktadır (Demirel,2006).

Bu bağlamda küreselleşme sayesinde ülkeler terörizmde de birbirine destek olmaktadır. Çünkü terörizm ülkeleri yıpratmakta, kültürel, sosyal, siyasal, ekonomik ve tüm unsurlarda da ülkeleri etkilemektedir. Fakat şu yapılarda vardır. Bazı ülkeler arasında sorunlar vardır ve bu sorunlar ülkeleri farklı yollara sokmaktadır. Aralarındaki sorunları uluslar arası antlaşmalarla halledemeyince

birbirleriyle soğuk savaşa girmektedirler. Soğuk savaşı ise terörizm yoluyla yapmaktadırlar (Bayar, 2010: 29). Yani ülkeleri etkileyen terörizmde iç faktörlerin yanı sıra dış Ofaktörlerinde etkisi oldukça büyüktür. Tüm etkilere baktığımızda küreselleşmenin ülkelerin siyasal alanda faydaları olduğu yerde zararları da oldukça fazladır (Bulut, 2003).

2.2.3. Sosyo-Kültürel Boyutu

Günümüz dünyasında değişimler hızla yaşanmakta ve sosyal yaşamda sosyo-kültürel her şey hızlı bir şekilde tüketilmektedir. Tüm insanlığın tüketim alışkanlığı, giyim kuşamı, gelenek ve görenekleri uluslar arası yaşamda birbirine benzemektedir. Bu benzeşme yerel sosyo-kültürel değerlerin yok olmasına sebep olmaktadır (Bulut, 2003:183). Ülkeler küresel yaşam içerisinde sosyo-kültürel yaşamlarına sıkın sıkıya bağlanarak küresel yaşam içerisinde yok olmasını önlemeliler. Ülkeler kendi ulusal değerlerine sahip çıkmazlarsa bu değerler kaybolacak ve dünyada tek tipli bir yaşam olacaktır (Çelik, 2012:69). Fakat her ulusun kendi öz değerleri vardır. Bu değerlerden insanlık uzaklaştırılırsa sosyo-kültürel çözülme meydana gelir. Bu durumda dünyamızın gidişatı için olumsuz sonuçlar doğurur (Tomlinson, 2004). Küreselleşme içerisindeki tüm boyutlarıyla ortaçağın sonlarından itibaren Batı Avrupa'da aşama aşama yerleşen kapitalizm öncelikle Batı Avrupa'yı boyunduruğu altına almış daha sonrada dünya ekonomisinin fethine çıkmıştır. Çünkü kapitalizm sadece belli bir coğrafyada kalmaz tüm dünyayı kapitalizm etrafında bütünleştirmek ister (Balcı, 2006).

Küreselleşen dünyada kitle iletişim araçlarının payı da oldukça büyük olup medya bu payda büyük rol almaktadır. Medya aracılığıyla sosyo-kültürel yaşama çok büyük etkiler yapılmaktadır (Özkan,2006). İnsanların medya aracılığıyla gelenek ve göreneklerine, yaşamlarına içten içe müdahale edilmekte ve değiştirilmeye çalışılmaktadır fakat bu değişimi ülke insanları neredeyse hiç fark etmemektedir (Soydan, 2012).

2.2.4. Ekonomik Boyutu

Küreselleşmenin en öne çıkarılan boyutu ekonomik alandır. Küreselleşme deyince insanların kafalarında canlanan en odak nokta ekonomidir. Tabii ki küreselleşmeyi

ekonomiyle sınırlandırmak büyük bir aldatmaca olur (Cebeci,2008). Küreselleşmenin doğuşu Batı Avrupa’da gerçekleştiği için ilk olarak Batı Avrupa çevresindeki ülkeler ekonomik olarak bütünleşmiş ve daha sonra bu bütünlüğe tüm dünya ülkeleri katılmıştır. Uluslar arası ticaret gelişmiş ve dünya ülkeleri arasındaki sınırlar ticaret antlaşmalarıyla aşılarak dünya tek bir ülke konumuna getirilmeye çalışılmıştır (Tomlinson, 2004).

Ülkeler arası ticaret günümüzde kaçınılmaz bir süreç haline gelmiştir. Ekonomik ve teknolojik olarak gelişen ülkeler teknoloji fakiri ülkelere teknolojik ürünlerini ihraç edip o ülkelere gelişen sanayilerine hammadde sağlayarak ekonomik dönüşüm sağlamaktadırlar fakat bunu yaparken ekonomik olarak gelişmemiş ülkeleri teknoloji fakiri olarak kalmalarını sağlamaktadırlar (Erdal, 2001).

2.3. Küreselleşme ve Eğitim

Küreselleşmenin farklı boyutları vardır fakat genel itibariyle ekonomik boyutu ele alınmakta ve kültürel boyutlara yeterince değinilmemektedir. Kültürel boyut; kendi içerisinde sanat, hukuk, eğitim, ahlak, siyaset vb. barındırmaktadır. Kültürel boyut içerisindeki eğitim ise küreselleşen dünyaya ayak uyduracak bireyler yetiştirilmesinde büyük önem taşımaktadır. Küreselleşme ile ülkelerin eğitim sistemleri farklılaşarak eğitim programları küreselleşme algısına göre düzenlenip, okullarda küresel düşünen bireyler yetiştirilmektedir. Böylece tüm dünya insanlarından haberdar, olaylara karşı duyarlı, farklı kültürlerle saygılı; ekonomide, ticarete evrensel düşünebilen etkin dünya vatandaşları doğmaktadır (Tezcan, 2002).

2.4. Küreselleşme ve Türkiye

Küreselleşme (Globalleşme) kavramı yirminci yüzyılın sonunda başlayan ve giderek yaygınlık kazanan bir kullanımdır. Genel olarak ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel değerlerin ülke sınırları dışına taşınması ve dünya genelinde yayılmasıdır. Bu yayılma sayesinde, farklı toplumsal kültürler ve inançlar daha yakından tanınmaktadır. Birbirlerini tanıyan ülkeler arasında siyasi, sosyo-kültürel, ekonomik ve eğitim alanlarında yakınlaşmalar ortaya çıkmaktadır. (Zengingönül, 2005). Küreselleşmenin, Batı ülkelerinin yayılmacı politikaları olduğu unutulmamalı ve

ülkemin küreselleşme alanında kar elde edeceği alanlarda küreselleşmenin nimetlerinden yararlanmalıdır (Bayar, 2010). Unutulmamalıdır ki küreselleşme sayesinde güçlü ülkeler güçlerine güç katarken fakir ülkeler de zengin ülkelerin kölesi durumundadır (Adıgüzel, 2013). Gelişmekte olan Türkiye’de tüm bu sorunlardan zaman zaman etkilenmektedir. Fakat uluslar arası pozisyonda ulusal kimliğin de büyük bir çaba gösterilerek korunması gerekir (Cebeci, 2008). Bu bağlamda tüm dünya ülkelerini ilgilendirdiği gibi Türkiye’yi de küreselleşme büyük bir şekilde etkilemektedir (Ercan, 2010).

2.5. Küreselleşme ve Sosyal Bilgiler

Eğitim, bireyin doğumundan başlayarak ölümüne kadar süren bir olgudur. Eğitim sayesinde bir insan yaşadığı çevre, toplum öncülüğünde ve yetenekleri çerçevesinde gelişmesidir. İnsanların yakın çevreleri sayesinde başlayan ve okul eğitimiyle daha da gelişen bir süreçtir (Mentiş Taş, 2004). Eğitim bireylerin toplumların gelişmesinde her zaman etkin rol oynamıştır. Bir ülkeyi yıkmak istiyorsanız öncelikle eğitimini yıkmanız yeterli olacak denilmektedir. Eğitim sayesinde günümüz dünyasına eğitilmiş bireyler yetiştirilir ve bu eğitilmiş bireyler uluslar arası alanlarda da ülkelerinin temsil ederek ülkelerinin ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal tüm alanlarda gelişmesini sağlamaktadırlar (Şişman, 2007).

Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi 4. 5. 6. 7. Ve 8. Sınıflarda verilmektedir. Dersin içeriğine baktığımızda Türkiye’nin küreselleşme süreci içindeki konumunun anlaşılmasında sosyal bilgiler dersinin büyük önemi vardır. Sosyal Bilgiler; tarih, coğrafya, yurttaşlık bilgisi derslerinden oluşan fakat bu derslerin öğretiminin ilk öğretim düzeyinde yapılabilmesi için Sosyal Bilimler denilen sosyoloji, ekonomi, siyaset, psikoloji, antropoloji, hukuk, eğitim v.b disiplinlerdeki konulardan oluşmaktadır (Mentiş Taş, 2004). Türkiye’de 2004 yılında hazırlanan ilköğretim programında Sosyal Bilgiler dersinin vizyonu;

1. Sosyal Bilimler kavram ve yöntemlerini uygulama,
2. Çağın şartlarına uygun bilgi, beceri ve değerlerle donanmış,
3. Etkin bir şekilde üreten, hak ve sorumluluklarını bilen ve kullanan,
4. Etkin vatandaş ve küresel vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan (Er, 2010).

Sosyal bilgiler dersi, küreselleşmenin tüm boyutlarını içerisinde barındırmakta ve sosyal bilgiler programı içerisindeki kazanımlarda küreselleşmeye yer verilmekte ve küresel vatandaş yetiştirme amaçlanmaktadır. Dünyada yaşanan hızlı gelişmelerle küreselleşme olgusu doğmuştur. Başlangıçta ekonomik, ticari bir kavram olarak algılanan küreselleşme şimdilerde sosyal alanlara yayılmış dünya kültürü oluşumu doğmuştur. Gelişen teknoloji ve medya aracılığıyla dünyada yaşanan olaylardan tüm dünya ülkeleri haberdar olmakta ve ülkelerin vatandaşlık anlayışı etkin vatandaş, çevreye uyumlu vatandaş yetiştirme anlayışından daha da uluslar arası boyutta düşünülerek küresel vatandaş yetiştirmeyi hedeflemektedir. Sosyal bilgiler dersinin doğasında, olay veya sorunları daha geniş kapsamlı bir bakış açısı ile değerlendirme vardır. Bu amaçla olayları sadece kendi dünyamızda değil perspektif açıdan değerlendirme vardır. Türkiye’de sosyal bilgiler programının genel amaçları içerisinde “insanlığın bir parçası olduğu bilincini kazandırmak ve dünyayı ilgilendiren konulara duyarlılık gösterir” açıklaması mevcuttur. Buda bizlere küresel vatandaşlığın amaçlandığını göstermektedir (Kan, 2009).

III. BÖLÜM: YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada öğretmen adaylarının küreselleşmeye yönelik düşüncelerini tespit etmek amaçlandığı için tarama modelinde tasarlanmıştır. Tarama modeli, var olan durum üzerinde hiçbir değişiklik yapmadan olduğu gibi ortaya koymayı amaç edinir. Araştırma konusunu değiştirme, etkileme söz konusu bile değildir. Bu modelde gözlemlene, gözlem sonucunda ilişkiler bütününe varma ve elde edilen verileri olduğu gibi kayda geçirme amaçlanmaktadır. Tarama modeliyle çalışan bir araştırmacı araştırdığı şeyi doğrudan incelemenin yanı sıra araştırılan şeyle ilgili önceden tutulmuş kayıtlara, o alanla ilgili kaynak kişilere başvurmalı ve elde ettikleriyle kendi gözlemlerini bütünleştirip yorum yapmalıdır. Tarama modelinde olayları olduğu gibi kaydetme sınıflama en başta olan özelliştir. Ancak yorum ve değerlendirme yapmak zorunludur. Tarama modeli iki amaca hizmet eder. Bir nevi mevcut şartları tanımak ve problemi çözmeye açıklama vb. çalışmalar için gerekli bilgileri toplayarak tasnif edip özetlemek. İkincisi tarama modelinde belli bir zamanda çok geniş bir sahada bilgi toplamak hedeflenir. Toplanan veriler istatistiksel işlemlere elverişli olacak şekilde yaygın ve pek çok sayıda fert durum ve olaylara ait olmalıdır (Yıldırım,2011).

3.2. Evren ve Örneklem

Bilimsel araştırmalarda araştırmacının kendi çerçevesine giren obje, olgu, olay ve bireylerin tümüne evren denilmektedir (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004: 31). Örneklem ise evrenden belirli kurallarla seçilmiş ve üzerinde çalışma yapılarak hakkında görüş bildirilecek evrenin sınırlı bir parçasıdır (Büyüköztürk ve vd, 2008: 68-69). Bu durumda, bu araştırmacının evrenini 2013-2014 öğretim yılında Türkiye’de öğrenim veren Üniversitelerin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümlerine devam eden 1. ve 4. sınıf öğrencileridir. Örneklemine ise İstanbul, Sakarya, Amasya, Akdeniz ve Rize Üniversiteleri’nin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümlerine devam eden 1. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmuştur.

Örneklemin Bağımsız Değişken Kapsamındaki Özellikleri;

Tablo 1:
Öğretmen adaylarının cinsiyete göre dağılımları

Cinsiyet	F	%
Erkek	220	50,7
Kız	214	49,3
Toplam	434	100

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre dağılımları incelendiğinde; öğrencilerin 220'sinin (%50,7) erkek 214'ünün (% 49,3) kız olduğu görülmektedir.

Tablo 2:
Öğretmen adaylarının üniversitelere göre dağılımı

Üniversite	F	%
Akdeniz	131	30,2
İstanbul	84	19,4
Amasya	82	18,9
Rize	72	16,6
Sakarya	65	15,0
Toplam	434	100

Tablo 2 incelendiğinde ankete katılan öğretmen adaylarının 131'inin (% 30,2) Akdeniz Üniversitesi'nden, 84'ünün (% 19,4) Amasya Üniversitesi'nden, 82'sinin (% 18,9) Rize Üniversitesi'nden, 72'sinin (% 16,6) Sakarya Üniversitesi'nden, 65'inin (% 15,0) İstanbul Üniversitesi'nden, olduğu görülmektedir.

Tablo 3:
Öğretmen adaylarının sınıflara göre dağılımı

Sınıf	F	%
4	221	50,9
1	213	49,1
Toplam	434	100

Tablo 3'e göre ankete katılan öğretmen adaylarının 221'inin (% 50,9) 4. Sınıf, 213'ünün (% 49,1) 1. sınıf, öğrencisi olduğu görülmektedir.

Tablo 4:
Öğretmen adaylarının baba eğitim düzeylerine göre dağılımları

Mezun olunan okul	F	%
İlkokul	214	49,3
Ortaokul	91	21,0
Lise	70	16,1
Üniversite	34	7,8
Diğer	23	5,3
Lisans Üstü	2	,5
Toplam	434	100

Tablo 4'teki veriler incelendiği zaman ankete katılan öğretmen adaylarının babalarının, 214'ünün (% 49,3) ilkokul, 91'inin (% 21,0) ortaokul, 70'inin (% 16,1) lise, 34'ünün (% 7,8) üniversite, 23'nün (% 5,3) diğer (ilkokuldan terk, gece okulu veya okuryazar değil), 2'sinin (% ,5) ise lisansüstü olduğu görülmektedir. Buradan hareketle araştırmaya katılan öğretmen adaylarının babalarının neredeyse yarısının ilkokul mezunu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 5:
Öğretmen adaylarının anne eğitim düzeylerine göre dağılımları

Mezun olunan okul	F	%
İlkokul	266	61,3
Diğer	68	15,7
Orta	64	14,7
Lise	24	5,5
Üniversite	12	2,8
Lisans Üstü	0	0
Toplam	434	100

Tablo 5'teki veriler incelendiği zaman ankete katılan öğretmen adaylarının annelerinin, 266'sinin (% 61,3) ilkokul, 68'inin (% 15,7) diğer (ilkokuldan terk, gece okulu veya okuryazar değil), 64'ünün (% 14,7) ortaokul, 24'ünün (% 5,5) lise, 12'sinin (% 2,8) üniversite, 0'ının (% 0) lisansüstü, olduğu görülmektedir. Buradan hareketle araştırmaya katılan öğretmen adaylarının annelerinin neredeyse yarısından çoğunun ilkokul mezunu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çıkan sonuçlardan anne ve babaların eğitim durumlarına baktığımızda eğitimde kadın erkek eşitsizliğinin olduğunu görmekteyiz. Babaların % 49,3'ü ilkokul mezunu iken annelerin %61,32'ünün ilkokul mezunu olduğu tespit edilmiş olup ortaokul, lise ve üniversiteye giden sayısı düşmüş ve lisans üstü eğitim gören anne yoktur.

Tablo 6:
Öğretmen adaylarının siyasi tercihlere göre dağılımı

Siyasi Tercih	F	%
Demokrat	95	21,9
Milliyetçi	79	18,2
Sosyal Demokrat	62	14,3
Muhafazakâr-Milliyetçi	61	14,1
Diğer	40	9,2
Muhafazakâr	37	8,5
Sosyalist	28	6,5
Komünist	14	6,5
Ulusalıcı	10	2,3
Liberal	8	1,2
Toplam	434	100

Tablo 6'daki veriler göre, ankete katılan öğretmen adaylarının, % 21,9'u Demokrat, % 18,2'si Milliyetçi, % 14,3'ü Sosyal Demokrat, % 14,1'i Muhafazakâr- Milliyetçi, % 9,2'si ise kendisini diğer siyasi görüşlere mensup hissettiği, % 8,5'i Muhafazakâr, % 6,5'i Sosyalist, % 3,2'si Komünist, % 2,3'ü Ulusalıcı, ve % 1,8'i Liberal olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 7:
Öğretmen adaylarının ulusal gazete okuma oranlarına göre dağılımı

Sürekli okuduğunuz gazete	F	%
Hayır	296	68,2
Evet	138	31,8
Toplam	434	100

Tablo 7'ye göre araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 68,2'sinin ulusal gazetelerden birini sürekli okumadığı, % 31,8'inin ise ulusal gazetelerden birini sürekli okuduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum bizi araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 3/2'sinden fazlasının günlük takip ettiği bir gazetenin olmadığı sonucuna ulaştırıyor.

Tablo 8:
Öğretmen adaylarının günlük olayları takip etikleri medya grubuna göre dağılımları

Tercih Edilen Medya	F	%
İnternet	200	46,1
Sosyal Medya	137	31,6
TV	63	14,5
Gazete	34	7,8
Toplam	434	100

Tablo 8'deki verilere göre ankete katılan öğretmen adayları % 46,1'i internet % 31,6'sı sosyal medya, % 14,5'i tv ve % 7,8'i ise gazete'den günlük olayları takip etmektedir.

Tablo 9:
Öğretmen adaylarının ailelerinin ikamet ettiği yere göre dağılımları

İkamet yeri	F	%
Şehir	186	42,9
İlçe Merkezi	143	32,9
Köy	105	24,2
Toplam	434	100

Tablo 9'daki verilere göre ankete katılan öğretmen adaylarının ailelerinin % 42,9'u şehir, % 32,9'u ilçe merkezi, % 24,2'si köy ve % 0,6'sı köyde ikamet etmektedir.

Tablo 10:
Öğretmen adaylarının ikamet ettikleri yere göre dağılımları

İkamet yeri	F	%
Devlet Yurdu	143	32,9
Arkadaş Evi	114	26,3
Aile Yanı	78	18,0
Özel Yurt	63	14,5
Diğer	36	8,3
Toplam	434	100

Tablo 10'a bakıldığında öğretmen adaylarının % 32,9'unun devlet yurdunda, % 26,3'ünün arkadaş evinde, %18,0'ının ailesiyle birlikte, % 14,5'inin özel yurttan ve % 8,3'ünün ise diğer yerlerde kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

3.3. Verileri Toplama Araçları

Bu çalışmada hedeflenen amaca ulaşılabilmesi için veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulmuş ve uzman gözü ile son şekli verilen anket kullanılmıştır. Anket, örneklem grubunun araştırmacı tarafından daha önce oluşturulmuş bir sıralamada ve yapıda olan sorulara örneklemin isteği üzerine anket sorularını cevaplamasıyla veri elde etme yöntemine denir (Altunışık vd, 2007). Büyük grupları hızla uygulama olanağı sunması ve düşük maliyette olan ankette, olgusal, bilgi, davranış, inanç ve kanı soruları yer almaktadır (Büyüköztürk vd, 2008). Araştırmada araştırmacının amacına hizmet edecek araştırmacı tarafından geliştirilmiş ve uzman görüşü alınarak son şekli verilen, öğrencilerin kişisel/demografik özelliklerini belirlemeyi amaç edinen 11 soru ve araştırmacının alt problemlerine yönelik ise 53 ifade olmak üzere toplam 64 maddeden oluşan 5'li likert tipinde bir anket kullanılmıştır.

Araştırmada çalışmaya katılan öğretmen adayları hakkında tanımlayıcı bilgi edinmek amacıyla adayların cinsiyetleri, üniversiteleri, sınıfları, baba eğitim durumu, anne eğitim durumu, siyasi tercihleri, ulusal gazete okuma durumu, aile ikamet yeri ve nerede kaldıklarıyla ilgili sorular sorulmuştur. Bununla birlikte öğretmen adaylarının

kişisel özelliklerini belirlemek amacıyla sorular hazırlanmış ve katılımcıların kendilerine yakın cevabı seçmeleri istenmiştir.

İkinci bölümde ise 53 madde araştırmanın alt problemlerine göre beş alt grupta toplanmıştır. Bu bölümde yer alan anket ifadeleri, anket içerisinde alt problemleri içeren konuların bir arada verilmemesine dikkat edilmiştir.

Anketin ikinci bölümünü oluşturan bu 53 maddenin hazırlama sürecinde öncelikle hangi bilgilere ihtiyaç olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla alt problemlere uygun konularda literatür taraması yapılmış ve daha sonra maddeler yazılmıştır. Anketin son hali verilmeden önce uzman görüşlerine başvurulmuş, uzmanlardan gelen dönütler çerçevesinde de gerekli düzeltmeler yapılarak son hali verilmiştir.

Güvenilirlik ve Geçerlilik;

Eğitimin her tür ve kademesinde çeşitli amaçlar için değerlendirme yapılmaktadır. Eğitimin ve bilimin geliştirilmesi adına yapılan bilimsel çalışmalarda da belirli değerlendirmeler yapılmakta ve değerlendirmeler araştırmayı sonuca ulaştırmaktadır. Bilimsel araştırmanın ve sonuçlarının tutarlı ve sağlam olması araştırmanın bilimselliğinin sağlamlığını ve tutarlılığını üst düzeyde etkilemektedir. Bu amaçla geçerliliği ve güvenilirliği yüksek olan ölçme sonuçlarına ihtiyaç duyulur. Geçerliliği ve güvenilirliği yüksek ölçme sonuçları elde etmek geçerli ve güvenilirliği o derece yüksek olan ölçme araçlarıyla başarılabilir (Çakmur, 2012). Güvenilirlik, ölçme aracının aynı araştırma uygulamaları üzerinde belli aralıklarla yapılan ölçmelerde yaklaşık olarak aynı sayısal sonucu vermesidir. Güvenilir bir test, aynı gruba iki ya da üç kez uygulandığında, gruptaki her bir kişi, bütün uygulamalarda yaklaşık olarak aynı puanı almalıdır. Güvenilirlik, bir ölçme aracının ölçmek istediğimiz özelliği ne derece hatasız ölçtüğüdür. Spss sonuçlarında güvenilirlik dercesi Cronbach's Alpha değerleri ile şu şekilde gösterilmektedir; 0-20 arası kötü derecede 20-40 arası geçer derecede 40-60 arası orta derecede 60-80 arası iyi derecede 80-100 arası ise pekiyi derecede sayılmaktadır (Eymen, 2007). Geçerlik ise bir ölçme aracının ölçmeyi hedeflediği özelliği, başka herhangi bir özellikle karıştırmadan, doğru olarak ölçebilme derecesidir (Ercan ve Kan, 2004). Örneğin ütü yapmak için geliştirilmiş bir araç olan ütü, kişilerin kıyafetlerini ütülerken amacına hizmet eder; fakat kişilerin çamaşırlarını yıkamaları maksadına hizmet etmez. Daha basit anlatımla ortaokul son sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersi bilgilerini ölçek için bir yazılı

yapıldığında öğrencilerin kağıdı düzgün kullanma, yazı güzelliği vb. ölçütlere bakılmadan verilen puanlama, yazılı sınavın geçerliliğinin tam olduğunu gösterir (Turgut ve Baykul, 2010).

Yapılan bu çalışmada da sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşme algıları, konuya dair yapılan anket sorularıyla açığa çıkarılmaya çalışmış ve anket soruları üzerinde ortalamalar, “t- testi: Bağımsız Gruplar T-testi” ve One-Way Anova sonuçlarına bakılmıştır. Bu bölümde de araştırma sorularının bir bölümü seçilerek yapılan çalışmanın güvenilirlik ve geçerlilik dereceleri belirlenmeye çalışılmaktadır. Anket soruları hazırlanırken küreselleşmenin etki alanları göz önünde bulundurularak siyasi, ekonomik, eğitim ve sosyo-kültürel alanları kapsayan anket soruları hazırlanmıştır.

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	434	100,0
	Excluded ^a	0	,0
	Total	434	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
,86	53

Tabloya göre 53 değişken üzerinden güvenilirlik analizini yaptığımızda; Cronbach's Alpha değerinin 0.86 çıktığını görüyoruz. Alpha değerinin 0.80 üzerinde olması halinde güvenilir olduğunu varsaydığımız için bulduğumuz sonucun güvenilir olduğunu söyleyebiliriz.

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,88
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	8603,824
	Df	1378
	Sig.	,000

Tabloya baktığımızda faktör analizi yöntemiyle yapısal geçerlilik test edilmiş olup toplam 13 faktörün açıkladığı varyans %59,866'dir. Verilerin, faktör analizi için uygunluğu, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı $0,88 > 0,59$ çıktığından uygun olarak kabul edilmiştir.

Anketin ikinci bölümünde bulunan anket soruları ise “*Kesinlikle Katılıyorum*”, “*Katılıyorum*”, “*Kararsızım*”, “*Katılmıyorum*” ve “*Kesinlikle Katılmıyorum*” seçenekleri ile ifade edilmiştir. Böylelikle örneklem gurubunun kendilerine en yakın seçeneği işaretlemeleri amaçlanmaktadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Veri toplama aracı için uygulama yönergesi hazırlanmış ve uygulama esnasında araştırmacı tarafından sözlü açıklamalarda bulunulmuştur. Araştırmada kullanılan anket 2014 Mayıs ayında uygulanmıştır. Anket uygulama sürecinde öğretmen adaylarına ellerindeki formları doldurmaları için bir ders saati süre verilmiş, yanıtlarının gizli tutulacağı ve sadece bu çalışma için kullanılacağı sözlü olarak ta belirtilmiştir.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Verilerin çözümlemesinde nitel ve nicel çözümler yapılabilir. Nitel verilerde, kişilerin görüşleri olduğu gibi sözel olarak kayda geçirilir. Nicel verilerin çözümlemesinde ise istatistik işlemleri yapılarak sayısal değerler tablolar ve açıklamalarla gösterilmektedir (Büyüköztürk, 2007, s.29). Bu çalışmada da nicel

verilerin çözümü bilgisayar yardımıyla kaydedilmiş ve spss programıyla çözümlenmeye çalışılmıştır.

Öncelikle bu araştırmada örneklem gurubunun sosyo-kültürel yönlerinin ortaya çıkarılması amacıyla frekans ve yüzde analizleri yapılmıştır. Frekans yüzde değerleri yani örneklemin verdiği cevaplar değişkenler çerçevesinde yüzde olarak gösterilir. Bu çalışmada da örneklem gurubunun verdiği cevaplar “*Kesinlikle Katılıyorum*”, “*Katılıyorum*”, “*Kararsızım*”, “*Katılmıyorum*” ve “*Kesinlikle Katılmıyorum*” seçeneklerine göre frekans (f) ve yüzde (%) olarak hesaplanmış ve tablolarda gösterilmiştir.

Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için cinsiyet, sınıf, üniversite değişkenleri üzerinde durulmuş ve alt problemler bu değişkenlerle kıyaslanarak istatistiki işlemler yapılmıştır. Araştırmada iki grup arasında kıyaslama yapmak için ‘*t- testi: Bağımsız Gruplar T-testi*’ kullanılmıştır (Altunışık ve diğerleri, 2007, s. 172-173). Bu testte birbirinden farklı iki değişken arasında kıyaslama yapılır, örneğin (erkek ve kız),(1. sınıf ve 4. sınıf) değişkenleri arasında kıyaslama yapılarak aralarında anlamlı farklılıklar olup olmadığına bakılır (Altunışık ve diğerleri, 2007, s. 175). Yapılan T-testi sonucunda değişkenler arasında anlamlı farklılık olanlar tablolarla gösterilmiştir. İkiden fazla değişken arasındaki farklılıklara bakılacaksa F Testi diğer bir ismiyle Varyans Analizi (ANOVA, Analysis Of Variance) uygulanır (Altunışık ve diğerleri, 2007, s. 182). ANOVA’da önce grupların varyanslarının eşitliği test edilir.

Bu açıklamalar ışığında araştırmada öğretmen adaylarının üniversite değişkenine göre görüşleri arasında anlamlı farklılıklar olup olmadığını belirlemek için “*tek yönlü varyans analizi*” ANOVA yapılmış, gruplar arasındaki farklılığı ortaya koymak için de varyansların homojen olduğu durumlarda post hoc testlerinden LSD testi uygulanmıştır. Yapılan varyans analizi sonuçlarından 0.05 manidarlık düzeyinde anlamlı olanları tablolaştırılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeğe verilen yanıtlar 1.00 ve 5.00 puanlarla derecelendirilmiştir.

3.6. Araştırma Süreci

Araştırma sürecinde öncelikle araştırma konusu belirlenmiş sonrasında araştırma aşamalarına başlanmıştır. Araştırma konusu ile ilgili literatür taramaları yapılarak konu hakkında detaylı bilgi edinilmiştir. Edinilen bilgiler ışığında araştırma aracı

olarak kullanılan beşli likert tipindeki anketin maddeleri hazırlanmıştır. Anket maddeleri hazırlanırken küreselleşmenin tüm etki alanları göz önde bulundurulmuştur. Anket maddeleri, uzman görüşü alınarak hazırlanmış ve uygulama aşamasına geçilmiştir. Uygulama İstanbul, Sakarya, Akdeniz, Amasya ve Rize Üniversitelerinin sosyal bilgiler öğretmenliği 1. ve 4. sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Uygulama; İstanbul, Sakarya ve Akdeniz Üniversitelerinde araştırmacının kendi katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Amasya ve Rize Üniversitelerinde yapılan uygulama ise bu üniversitelerde görevli bulunan arkadaşlar yardımıyla yapılmıştır. Uygulama öncesinde üniversitelerin sosyal bilgiler öğretmenliği ana bilim dalında görevli kişilerden uygulama için izin alınmıştır. Gerekli iznin alınmasından sonra bu bölümlerin 1. ve 4. sınıflarında okuyan öğretmen adaylarıyla gerekli görüşme yapılmış ve uygulamaya gönül rızasıyla katılımları sağlanmıştır. Uygulamaya başlamadan önce anket hakkında gerekli açıklamalar yapılmıştır. Katılımcılara bir ders saati süre verilerek bu süre içerisinde ankette hiçbir boşluk bırakmadan tamamlamaları sözlü olarak ifade edilmiştir. Uygulanan anket verileri, istatistik hesaplamaların yapılabilmesi için bilgisayarda spss programına girilmiştir. Yapılan hesaplamalar sonucu bilgiler çözümlenmiş ve çıkan değerler sınıf, cinsiyet ve üniversite değişkenleriyle ilişkilendirilerek tablolarla gösterilmiş gerekli açıklamalar yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesi yapılarak araştırma sonucuna ulaşılmıştır. Tartışma bölümünde varılan sonuçlar araştırmayla benzer yönde olan çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılmıştır.

IV. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma sonucu ulaşılan bulgular, (siyasal, sosyo-kültürel, eğitim, insan hakları ve ekonomi) boyutlarında sınıflandırılarak verilmiştir.

4.1. Siyasal Boyuta Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 11:

“Küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	233	53,7
Katılıyorum	160	36,9
Kararsızım	22	5,1
Katılmıyorum	12	2,8
Kesinlikle Katılmıyorum	7	1,6
Toplam	434	100

Tablo 11’de verilen değerlere bakıldığında, “Küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olmaktadır” yargısına öğretmen adayları, % 53,7 oranında kesinlikle katılıyorum, % 36,9 oranında katılıyorum, % 5,1 oranında kararsızım, % 2,8 oranında katılmıyorum ve % 1,6 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade ettikleri görülmektedir. Bu sonuçlara göre, öğretmen adaylarının görüşleri kesinlikle katılıyorum ile katılıyorum arasında yoğunlaşmıştır. Ayrıca öğretmen adaylarının büyük bir kısmının (95,0) Küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olacağını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır. Ulaşılan sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda ise katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 12:
“Küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
Kız	214	4,26	,876	432	-2,997	,00
Erkek	220	4.50	,779			

Tablo 12’de yer alan veriler okunduğunda, kız öğretmen adaylarının aritmetik ortalamasının 4,26, erkek öğretmen adaylarının aritmetik ortalamasının ise 4,50 olarak hesaplandığı görülmektedir. Bu veriler erkek öğretmen adaylarının aritmetik ortalamalarının kız öğretmen adaylarından daha yüksek olduğunu göstermektedir. İki grubun aritmetik ortalamaları arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonucunda aritmetik ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir [$t_{(432)} = -2,997$; $p < 0.05$]. Bu bulguya göre erkek öğretmen adayları, ’Küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili hale geleceğini kız öğretmen adaylarından daha fazla düşünmektedir.

Tablo 13:
“Küreselleşme ile ülkeler dünya siyasetinde daha etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	230	53,0
Katılıyorum	157	36,2
Kararsızım	28	6,5
Katılmıyorum	13	3,0
Kesinlikle Katılmıyorum	6	1,4
Toplam	434	100

Tablo 13’de verilen değerler incelendiğinde, “Küreselleşme ile ülkeler dünya siyasetinde daha etkili olmaktadır” yargısına öğretmen adaylarının, % 53,0 oranında kesinlikle katılıyorum, % 36,2 oranında katılıyorum, % 6,5 oranında kararsızım, % 3,0 oranında katılmıyorum ve % 1,4 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade ettikleri görülmektedir. Bu sonuçlara göre, katılımcı görüşlerinin kesinlikle katılıyorum ile katılıyorum arasında kümелendiğini söylenebilir. Öğretmen adaylarının yarıya yakın bir kısmı (89,2) Küreselleşme ile ülkeler dünya siyasetinde daha etkili olacağını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda ise katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 14:
“Küreselleşme ile ülkeler dünya siyasetinde daha etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin sınıf değişkenine göre t-testi sonuçları

Sınıf	N	X	S	Sd	T	P
1. Sınıf	213	4,27	,917	432	-2,241	,02
4. Sınıf	221	4,45	,753			

Tablo 14’de verilen bulgular genel olarak ele alındığı zaman, 1. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının aritmetik ortalamasının 4.27, 4. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının aritmetik ortalamasının 4.45 olarak hesaplandığı görülmektedir. Bu veriler 4. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının aritmetik ortalamalarının 1. sınıfa devam eden öğretmen adaylarından daha yüksek olduğunu göstermektedir. İki grubun aritmetik ortalamaları arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığını tespit

etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonucunda aritmetik ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir [$t_{(432)} = -2,241$; $p < 0.05$]. Bu bulguya göre 4. sınıfa devam eden öğretmen adayları küreselleşme ile ülkelerin dünya siyasetinde daha etkili olacağını 1. sınıfa devam eden öğretmen adaylarından daha fazla düşünmektedir.

Tablo 15:
“Küreselleşme askeri gücü artırır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	134	30,9
Katılıyorum	133	30,6
Kararsızım	109	25,1
Katılmıyorum	48	11,1
Kesinlikle Katılmıyorum	10	2,3
Toplam	434	100

Tablo 15’de yer alan verilere göz atıldığı zaman, “Küreselleşme askeri gücü artırır” yargısına öğrencilerin, % 30,9 oranında kesinlikle katılıyorum, % 30,6 oranında katılıyorum, % 25,1 oranında kararsızım, % 11,1 oranında katılmıyorum ve % 2,3 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade ettikleri görülmektedir. Bu sonuçlara göre, katılımcı görüşlerinin kesinlikle katılıyorum, katılıyorum ve kararsızım arsında kümelenildiğini söylenebilir. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerinin anlamlılığına bakılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, örneklemelerin, cinsiyet değişkeni arasında anlamlılık olduğu görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 16:
“Küreselleşme askeri gücü artırır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
Kız	214	3.64	1.028	432	-2,443	,015
Erkek	220	3,89	1.109			

Tablo 16'daki değerlere göre, kız öğrencilerin aritmetik ortalamasının 3.64, erkek öğrencilerin aritmetik ortalamasının ise 3,89 olarak hesaplandığı görülmektedir. Bu veriler bayan öğrencilerin aritmetik ortalamalarının bay öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermektedir. İki grubun aritmetik ortalamaları arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonucunda aritmetik ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir [$t_{(432)} = -2,443$; $p < 0.05$]. Bu bulgulara göre, erkek öğrencilerin Küreselleşmenin askeri gücü arttıracığını düşündükleri söylenebilir. Ayrıca kız öğrencilerin, Küreselleşmenin askeri gücü erkek oranla daha az arttıracığını düşündükleri söylenebilir.

Tablo 17:
“Küreselleşme askeri gücü artırır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Sınıf	N	X	S	Sd	T	P
1. Sınıf	213	3,62	1,128	432	-2,735	,00
4. Sınıf	221	3,90	1,007			

Tablo 17'de verilen bulgular genel olarak ele alındığı zaman, 1. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının aritmetik ortalamasının 3,62, 4. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının aritmetik ortalamasının 3,90 olarak hesaplandığı görülmektedir. Bu veriler 4. sınıfa devam eden öğretmen adaylarının aritmetik ortalamalarının 1. sınıfa devam eden öğretmen adaylarından daha yüksek olduğunu göstermektedir. İki grubun aritmetik ortalamaları arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonucunda aritmetik ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir [$t_{(434)} = -2,735$; $p < 0.05$]. Bu

bulguya göre 4. sınıfa devam eden öğretmen adayları küreselleşme askeri gücü arttıracığını 1. sınıfa devam eden öğretmen adaylarından daha fazla düşünmektedir.

Tablo 17:

“Küreselleşme, terör sorununun çözümüne katkı sağlar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	67	15,4
Katılıyorum	68	15,7
Kararsızım	143	32,9
Katılmıyorum	105	24,2
Kesinlikle Katılmıyorum	51	11,8
Toplam	434	100

Tablo 17’de yer alan verilere göz atıldığı zaman, “Küreselleşme, terör sorununun çözümüne katkı sağlar” yargısına öğrencilerin, % 15,4 oranında kesinlikle katılıyorum, % 15,7 oranında katılıyorum, % 32,9 oranında kararsızım, % 24,2 oranında katılmıyorum ve % 11,8 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade ettikleri görülmektedir. Bu sonuçlara göre, katılımcı görüşlerinin kararsızım ile katılmıyorum arasında kümelenildiğini söylenebilir. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda ise katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 18:
“Küreselleşme, ülkeler arasındaki kalıcı barışı tesis eder” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	48	11,3
Katılıyorum	91	25,3
Kararsızım	136	31,3
Katılmıyorum	110	21,0
Kesinlikle Katılmıyorum	49	11,1
Toplam	434	100

Tablo 18’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme, ülkeler arasındaki kalıcı barışı tesis eder” yargısına öğrenciler, % 11,3 oranında kesinlikle katılıyorum, % 25,3 oranında katılıyorum, % 31,3 oranında kararsızım, % 21,0 oranında katılmıyorum ve % 11,1 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme, ülkeler arasındaki kalıcı barışı tesis edeceği yönünde kararsızlardır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 19:
“Küreselleşme ile Batı (Hristiyan dünyası) ile İslam dünyası arasındaki ilişkiler gelişir.” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	58	13,4
Katılıyorum	139	32,0
Kararsızım	109	25,1
Katılmıyorum	79	18,2
Kesinlikle Katılmıyorum	49	11,3
Toplam	434	100

Tablo 19’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme ile Batı (Hristiyan dünyası) ile İslam dünyası arasındaki ilişkiler gelişir” yargısına öğrenciler, % 13,4 oranında kesinlikle katılıyorum, % 32,0 oranında katılıyorum, % 25,1 oranında kararsızım, % 18,2 oranında katılmıyorum ve % 11,3 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme ile Batı (Hristiyan dünyası) ile İslam dünyası arasındaki ilişkilerin gelişeceği yönünde katılıyorum ve kararsızım arasında yoğunlaşmışlardır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 20:
“Küreselleşmenin nihai hedefi tek kimlikli bir dünya oluşturmaktır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	81	18,7
Katılıyorum	105	24,2
Kararsızım	122	28,1
Katılmıyorum	79	18,2
Kesinlikle Katılmıyorum	47	10,8
Toplam	434	100

Tablo 20’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşmenin nihai hedefi tek kimlikli bir dünya oluşturmaktır” yargısına öğrenciler, % 18,7 oranında kesinlikle katılıyorum, % 24,2 oranında katılıyorum, % 28,1 oranında kararsızım, % 18,2 oranında katılmıyorum ve % 10,8 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşmenin nihai hedefi tek kimlikli bir dünya oluşturacağı yönünde katılıyorum ve kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır. Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 21:
“Küreselleşme, ülkelerin tam bağımsızlık ilkesini zedeler” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	38	8,8
Katılıyorum	86	19,8
Kararsızım	130	30,0
Katılmıyorum	128	29,5
Kesinlikle Katılmıyorum	52	12,0
Toplam	434	100

Tablo 21’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşmenin nihai hedefi tek kimlikli bir dünya oluşturmaktır” yargısına öğrenciler, % 18,7 oranında kesinlikle katılıyorum, % 24,2 oranında katılıyorum, % 28,1 oranında kararsızım, % 18,2 oranında katılmıyorum ve % 10,8 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşmenin nihai hedefi tek kimlikli bir dünya oluşturacağı yönünde katılıyorum ve kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 22:
“Küreselleşen ülkeler siyasi özgürlüğünü kaybeder” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	26	6,0
Katılıyorum	58	13,4
Kararsızım	116	26,7
Katılmıyorum	168	38,7
Kesinlikle Katılmıyorum	66	15,2
Toplam	434	100

Tablo 22’de yer alan veriler okunduğu zaman, “küreselleşen ülkeler siyasi özgürlüğünü kaybeder” yargısına öğrenciler, % 6,0 oranında kesinlikle katılıyorum, % 13,4 oranında katılıyorum, % 26,7 oranında kararsızım, % 38,7 oranında katılmıyorum ve % 15,2 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkeler siyasi özgürlüğünü kaybeder yönünde kararsızım ve katılmıyorum arasında yoğunlaşmıştır. Bu sonuçlar bizi, katılımcıların çoğunluğunun (%65,4) Küreselleşen ülkeler siyasi özgürlüğünü kaybeder yönündeki düşünceyi doğru bulmadıkları sonucuna ulaştırıyor. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 23:
“Ülke yöneticilerinin, küreselleşmeyi olumlu bir atılım olarak düşündüklerine inanmıyorum” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	75	17,3
Katılıyorum	126	29,0
Kararsızım	127	29,3
Katılmıyorum	82	18,9
Kesinlikle Katılmıyorum	24	5,5
Toplam	434	100

Tablo 23’de yer alan veriler okunduğu zaman, “ülke yöneticilerinin, küreselleşmeyi olumlu bir atılım olarak düşündüklerine inanmıyorum” yargısına öğrenciler, % 17,3 oranında kesinlikle katılıyorum, % 29,0 oranında katılıyorum, % 29,3 oranında kararsızım, % 18,9 oranında katılmıyorum ve % 5,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü ülke yöneticilerinin, küreselleşmeyi olumlu bir atılım olarak düşündüklerine inanmıyorum yönünde katılıyorum ve kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 24:
“Küreselleşme, bir ülkenin diğer dünya ülkeleriyle arasındaki sorunların giderilmesini sağlar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	51	11,8
Katılıyorum	155	35,7
Kararsızım	120	27,6
Katılmıyorum	84	19,4
Kesinlikle Katılmıyorum	24	5,5
Toplam	434	100

Tablo 24’te yer alan veriler okunduğu zaman, “ülke yöneticilerinin, küreselleşmeyi olumlu bir atılım olarak düşündüklerine inanmıyorum” yargısına öğrenciler, % 11,8 oranında kesinlikle katılıyorum, % 35,7 oranında katılıyorum, % 27,6 oranında kararsızım, % 19,4 oranında katılmıyorum ve % 5,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme, bir ülkenin diğer dünya ülkeleriyle arasındaki sorunların giderilmesini sağlar yönünde katılıyorum ve kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 25:
“Küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	37	8,5
Katılıyorum	74	17,1
Kararsızım	142	32,7
Katılmıyorum	127	29,3
Kesinlikle Katılmıyorum	54	12,4
Toplam	434	100

Tablo 25’de yer alan veriler okunduğu zaman, “ülke yöneticilerinin, küreselleşmeyi olumlu bir atılım olarak düşündüklerine inanmıyorum” yargısına öğrenciler, % 8,5 oranında kesinlikle katılıyorum, % 17,1 oranında katılıyorum, % 32,7 oranında kararsızım, % 29,3 oranında katılmıyorum ve % 12,4 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme, terör olaylarının sebeplerinden biri yönünde kararsızım ve katılmıyorum arasında yoğunlaşmıştır. Sonuçlara bakılırsa öğretmen adayları küreselleşmeyi terör olaylarının sebepleri arasında görmemektedirler. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf ve cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf, cinsiyet değişkenleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 26:
“Küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Farkın Kaynağı	P
						LSD	
Gruplar Arası	13,796	4	3,449	2,772	,027	İstanbul-Akdeniz	,010
						İstanbul-Amasya	,022
						İstanbul-Rize	,027
Gruplar İçi	533,764	429	1,244				
Toplam	547,560	433					

Tablo 26’da verilen bulgulara bakıldığı zaman, katılımcıların “Küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir” ifadesine katılım düzeyleri arasında devam edilen üniversite değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır [$F_{(4-429)}=2,772$; $p<0.05$]. Başka bir anlatımla öğrencilerin, küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir yönündeki düşünceleri üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı olacak biçimde farklılaşmaktadır.

Söz konusu farklılığın hangi üniversiteler arasında olduğunu tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen LSD testinin sonuçlarına göre, İstanbul Üniversitesi’ne ($X=2,49$) devam eden öğrencilerin küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir yönünde düşünme düzeyleri Sakarya ($X= 2,58$), Rize ($X=2,90$), Amasya ($X=2,92$) ve Akdeniz ($X=2,93$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşmeyi terör olaylarından biri olarak düşünenlerin düzeyi en fazla Akdeniz Üniversitesi’ne devam eden öğrenciler tarafından dile getirilmiştir. Ayrıca İstanbul Üniversitesi ile Akdeniz Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ile Amasya Üniversiteleri ve İstanbul Üniversitesi ile Rize arasındaki puan farkı istatistikî açıdan anlamlıdır.

Tablo 27:
“Küreselleşme İslam dünyasının demokratikleşmesini hızlandırır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	50	11,5
Katılıyorum	99	22,8
Kararsızım	131	30,2
Katılmıyorum	109	25,1
Kesinlikle Katılmıyorum	45	10,4
Toplam	434	100

Tablo 27’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme İslam dünyasının demokratikleşmesini hızlandırır” yargısına öğrenciler, % 11,8 oranında kesinlikle katılıyorum, % 22,8 oranında katılıyorum, % 30,2 oranında kararsızım, % 25,1 oranında katılmıyorum ve % 10,4 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme, İslam dünyasının demokratikleşmesini hızlandırır yönündeki düşünceleri kararsızım ve katılmıyorum arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı

Tablo 28:
“Küreselleşen ülkelerin demokrasisi daha güçlü olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	61	14,1
Katılıyorum	143	32,9
Kararsızım	127	29,3
Katılmıyorum	78	18,0
Kesinlikle Katılmıyorum	25	5,8
Toplam	434	100

Tablo 28’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerin demokrasisi daha güçlü olur” yargısına öğrenciler, % 14,1 oranında kesinlikle katılıyorum, % 32,9 oranında katılıyorum, % 29,3 oranında kararsızım, % 18,0 oranında katılmıyorum ve % 5,8 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerin demokrasisi daha güçlü olur yönündeki düşünceleri katılıyorum ve kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 29:
“Küreselleşme sayesinde güçlü devletler, dünyada büyük bir imparatorluk kurmak istemektedir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	98	22,6
Katılıyorum	126	29,0
Kararsızım	95	21,9
Katılmıyorum	65	15,0
Kesinlikle Katılmıyorum	50	11,5
Toplam	434	100

Tablo 29’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme sayesinde güçlü devletler, dünyada büyük bir imparatorluk kurmak istemektedir” yargısına öğrenciler, % 22,6 oranında kesinlikle katılıyorum, % 29,0 oranında katılıyorum, % 21,9 oranında kararsızım, % 15,0 oranında katılmıyorum ve % 11,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme sayesinde güçlü devletler, dünyada büyük bir imparatorluk kurmak istemektedir yönündeki düşünceleri katılıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 30:
“Küreselleşme, askeri gücü azaltır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	25	5,8
Katılıyorum	67	15,4
Kararsızım	125	28,8
Katılmıyorum	141	32,5
Kesinlikle Katılmıyorum	76	17,5
Toplam	434	100

Tablo 30’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme, askeri gücü azaltır” yargısına öğrenciler, % 5,8 oranında kesinlikle katılıyorum, % 15,4 oranında katılıyorum, % 28,8 oranında kararsızım, % 32,5 oranında katılmıyorum ve % 17,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme, askeri gücü azaltır yönündeki düşünceleri katılıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır. Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

4.2. Sosyo-Kültürel Boyuta Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 31:
“Küreselleşme, milli kültüre zarar verir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	76	17,5
Katılıyorum	98	22,6
Kararsızım	112	25,8
Katılmıyorum	101	23,3
Kesinlikle Katılmıyorum	47	10,8
Toplam	434	100

Tablo 31’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme, milli kültüre zarar verir” yargısına öğrenciler, % 17,5 oranında kesinlikle katılıyorum, % 22,6 oranında katılıyorum, % 25,8 oranında kararsızım, % 23,3 oranında katılmıyorum ve % 10,8 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme, milli kültüre zarar verir yönündeki düşünceleri kararsızım ve katılmıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 32:
“Küreselleşen ülkelerde yolsuzluklar artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	48	11,1
Katılıyorum	84	19,4
Kararsızım	168	38,7
Katılmıyorum	92	21,2
Kesinlikle Katılmıyorum	42	9,7
Toplam	434	100

Tablo 32’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerde yolsuzluklar artar” yargısına öğrenciler, % 11,1 oranında kesinlikle katılıyorum, % 19,4 oranında katılıyorum, % 38,7 oranında kararsızım, % 21,2 oranında katılmıyorum ve % 9,7 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerde yolsuzluklar artar yönündeki düşünceleri kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 33:

“Küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemektedir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	84	19,4
Katılıyorum	128	29,5
Kararsızım	123	28,3
Katılmıyorum	71	16,4
Kesinlikle Katılmıyorum	28	6,5
Toplam	434	100

Tablo 33’de yer alan veriler okunduğu zaman “Küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemektedir” yargısına öğrencilerin, % 19,4 oranında kesinlikle katılıyorum, % 29,5 oranında katılıyorum, % 28,3 oranında kararsızım, % 16,4 oranında katılmıyorum ve % 6,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemektedir yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 34:

“Küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemektedir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin sınıf değişkenine göre t-testi sonuçları

Sınıf	N	X	S	Sd	T	P
1.sınıf	213	3,27	1,136			
4.sınıf	221	3,51	1,170	432	-2,159	,031

Tablo 34’de yer alan değerlere göre, 1.sınıf öğrencilerin aritmetik ortalamasının 3,27, 4. sınıf öğrencilerin aritmetik ortalamasının ise 3,51 olarak hesaplandığı görülmektedir. Bu veriler 4. sınıf öğrencilerin aritmetik ortalamalarının 1. sınıf öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermektedir. İki grubun aritmetik ortalamaları arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonucunda aritmetik ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir [$t_{(432)} = -2,159$; $p < 0.05$]. Bu bulguya göre 4. sınıf öğrencilerin, küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı yönündeki inançları 1. sınıf öğrencilerden daha fazladır.

Tablo 35:

“Küreselleşme, milli kültüre zarar vermez”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	35	8,1
Katılıyorum	66	15,2
Kararsızım	129	29,7
Katılmıyorum	117	27,0
Kesinlikle Katılmıyorum	87	20,0
Toplam	434	100

Tablo 35’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme, milli kültüre zarar vermez” yargısına öğrencilerin, % 8,1 oranında kesinlikle katılıyorum, % 15,2 oranında katılıyorum, % 29,7 oranında kararsızım, % 27,0 oranında katılmıyorum ve % 20,0 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü Küreselleşme, milli kültüre zarar vermez yönündeki düşünceleri kararsızım ile kesinlikle katılmıyorum arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 36:
“Küreselleşme ile ülkeler içindeki misyoner faaliyetler artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	105	24,2
Katılıyorum	124	28,6
Kararsızım	118	27,2
Katılmıyorum	64	14,7
Kesinlikle Katılmıyorum	23	5,3
Toplam	434	100

Tablo 36’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme ile ülkeler içindeki misyoner faaliyetler artar” yargısına öğrencilerin, % 24,2 oranında kesinlikle katılıyorum, % 28,6 oranında katılıyorum, % 27,2 oranında kararsızım, % 14,7

oranında katılmıyorum ve % 5,3 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü Küreselleşme ile ülkeler içerisindeki misyoner faaliyetler artar yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 37:
“Küreselleşen bir ülkede dini hassasiyetler zayıflar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	57	13,1
Katılıyorum	120	27,6
Kararsızım	111	25,6
Katılmıyorum	99	22,8
Kesinlikle Katılmıyorum	47	10,8
Toplam	434	100

Tablo 37’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen bir ülkede dini hassasiyetler zayıflar” yargısına öğrencilerin, % 13,1 oranında kesinlikle katılıyorum, % 27,6 oranında katılıyorum, % 25,6 oranında kararsızım, % 22,8 oranında katılmıyorum ve % 10,8 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen bir ülkede dini hassasiyetler zayıflar yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 38:
“Türkiye’nin küreselleşmesi kültürlerarası hoşgörüyü geliştirir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	85	19,6
Katılıyorum	167	38,5
Kararsızım	109	25,1
Katılmıyorum	52	12,0
Kesinlikle Katılmıyorum	21	4,8
Toplam	434	100

Tablo 38’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Türkiye’nin küreselleşmesi kültürlerarası hoşgörüyü geliştirir” yargısına öğrencilerin, % 19,6 oranında kesinlikle katılıyorum, % 38,5 oranında katılıyorum, % 25,1 oranında kararsızım, % 12,0 oranında katılmıyorum ve % 4,8 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü Türkiye’nin küreselleşmesi kültürlerarası hoşgörüyü geliştirir yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve

üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 39:
“Türkiye’nin küreselleşmesini destekliyorum” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	101	23,3
Katılıyorum	115	26,5
Kararsızım	129	29,7
Katılmıyorum	44	10,1
Kesinlikle Katılmıyorum	45	10,4
Toplam	434	100

Tablo 39’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Türkiye’nin küreselleşmesini destekliyorum” yargısına öğrencilerin, % 23,3 oranında kesinlikle katılıyorum, % 26,5 oranında katılıyorum, % 29,7 oranında kararsızım, % 10,1 oranında katılmıyorum ve % 10,4 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü Türkiye’nin küreselleşmesini destekliyorum yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunca, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunca, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

4.3. Eğitim Boyutuna Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 40:
“Küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	87	20,0
Katılıyorum	171	39,4
Kararsızım	96	22,1
Katılmıyorum	66	15,2
Kesinlikle Katılmıyorum	14	3,2
Toplam	434	100

Tablo 40’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi artar” yargısına öğrencilerin, % 20,0 oranında kesinlikle katılıyorum, % 39,4 oranında katılıyorum, % 22,1 oranında kararsızım, % 15,2 oranında katılmıyorum ve % 3,2 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi artar yönündeki düşünceleri katılıyorumda yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunca, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunca, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 41:
“Küreselleşen ülkelerde beyin göçü azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	106	24,4
Katılıyorum	140	32,3
Kararsızım	98	22,6
Katılmıyorum	66	15,2
Kesinlikle Katılmıyorum	24	5,5
Toplam	434	100

Tablo 41’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerde beyin göçü azalır” yargısına öğrencilerin, % 24,4 oranında kesinlikle katılıyorum, % 32,3 oranında katılıyorum, % 22,6 oranında kararsızım, % 15,2 oranında katılmıyorum ve % 5,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerde beyin göçü azalır yönündeki düşünceleri katılıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunca, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunca, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre

gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 42:
“Küreselleşen ülkelerde beyin göçü azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Sınıf	N	X	S	Sd	T	P
Kız	214	3,43	1,171	432	-2,167	,031
Erkek	220	3,67	1,164			

Tablo 42’de yer alan değerlere göre, kız öğrencilerin aritmetik ortalamasının 3,43, erkek öğrencilerin aritmetik ortalamasının ise 3,67 olarak hesaplandığı görülmektedir. Bu veriler erkek öğrencilerin aritmetik ortalamalarının kız öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermektedir. İki grubun aritmetik ortalamaları arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonucunda aritmetik ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir [$t_{(432)} = -2,167$; $p < 0.05$]. Bu bulguya göre erkek öğrencilerin, Küreselleşen ülkelerde beyin göçü azalır yönündeki inançları kız öğrencilerden daha fazladır.

Tablo 43:
“Küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	133	30,6
Katılıyorum	191	44,0
Kararsızım	69	15,9
Katılmıyorum	30	6,9
Kesinlikle Katılmıyorum	11	2,5
Toplam	434	100

Tablo 43’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar” yargısına öğrencilerin, % 30,6 oranında kesinlikle katılıyorum, % 44,0 oranında katılıyorum, % 15,9 oranında kararsızım, % 6,9 oranında katılmıyorum ve % 2,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar yönündeki düşünceleri katılıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 44:
“Küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre t-testi sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	Sd	T	P
Kız	214	3,81	1,005	432	-2,623	,009
Erkek	220	4,05	,949			

Tablo 42’de yer alan değerlere göre, kız öğrencilerin aritmetik ortalamasının 3,81, erkek öğrencilerin aritmetik ortalamasının ise 4,05 olarak hesaplandığı görülmektedir. Bu veriler erkek öğrencilerin aritmetik ortalamalarının kız öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermektedir. İki grubun aritmetik ortalamaları arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonucunda aritmetik ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir [$t_{(432)} = -2,623$; $p < 0.05$]. Bu bulguya göre erkek

öğrencilerin, küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar yönündeki inançları kız öğrencilerden daha fazladır.

Tablo 45:

“Küreselleşen ülkelerde mesleki eğitimin kalitesi artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	106	24,4
Katılıyorum	170	39,2
Kararsızım	102	23,5
Katılmıyorum	43	9,9
Kesinlikle Katılmıyorum	13	3,0
Toplam	434	100

Tablo 45’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerde mesleki eğitimin kalitesi artar” yargısına öğrencilerin, % 24,4 oranında kesinlikle katılıyorum, % 39,2 oranında katılıyorum, % 23,5 oranında kararsızım, % 9,9 oranında katılmıyorum ve % 3,0 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerde mesleki eğitimin kalitesi artar yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 46:
“Bir ülkenin küreselleşmesi, kendi eğitim sistemini milli olmaktan çıkarır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	65	15,0
Katılıyorum	121	27,9
Kararsızım	130	30,0
Katılmıyorum	88	20,3
Kesinlikle Katılmıyorum	30	6,9
Toplam	434	100

Tablo 46’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Bir ülkenin küreselleşmesi, kendi eğitim sistemini milli olmaktan çıkarır” yargısına öğrencilerin, % 15,0 oranında kesinlikle katılıyorum, % 27,9 oranında katılıyorum, % 30,0 oranında kararsızım, % 20,3 oranında katılmıyorum ve % 6,9 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü Bir ülkenin küreselleşmesi, kendi eğitim sistemini milli olmaktan çıkarır yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır. Ulaşılan sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 47:
“Küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	23	5,3
Katılıyorum	46	10,6
Kararsızım	123	28,3
Katılmıyorum	167	38,5
Kesinlikle Katılmıyorum	75	17,3
Toplam	434	100

Tablo 47’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi azalır” yargısına öğrencilerin, % 5,3 oranında kesinlikle katılıyorum, % 10,9 oranında katılıyorum, % 28,3 oranında kararsızım, % 38,5 oranında katılmıyorum ve % 17,3 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü Küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi azalır yönündeki düşünceleri kararsızım ile katılmıyorum arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 48:
“Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	88	20,3
Katılıyorum	169	38,9
Kararsızım	122	28,1
Katılmıyorum	37	8,5
Kesinlikle Katılmıyorum	18	4,1
Toplam	434	100

Tablo 48’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur” yargısına öğrencilerin, % 20,3 oranında kesinlikle katılıyorum, % 38,9 oranında katılıyorum, % 28,1 oranında kararsızım, % 8,5 oranında katılmıyorum ve % 4,1 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur yönündeki düşünceleri kararsızım ile katılmıyorum arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 49:
“Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur”
yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre
ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Farkın Kaynağı	P
Gruplar Arası	12,656	4	3,164	3,038	,017	Sakarya-İstanbul	,006
						Sakarya-Rize	,003
Gruplar İçi	446,874	429	1,042				
Toplam	459,530	433					

Tablo 49’da verilen analiz sonuçları incelendiği zaman, öğrencilerin “Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur” ifadesine katılım düzeyleri arasında devam edilen üniversite değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$F_{(4-429)}=3,038$; $p<0.05$]. Diğer bir ifadeyle öğrencilerin, küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur yönündeki düşünceleri devam edilen üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı olacak biçimde farklılaşmaktadır. Söz konusu farklılığın hangi üniversiteler arasında olduğunu tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen LSD testinin sonuçlarına göre, Sakarya ($X=3,92$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur” yargısına katılım düzeyleri İstanbul ($X=3,43$) ve Rize ($X=3,43$) Akdeniz ($X=3,63$), ve Amasya ($X=3,73$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha yüksektir. Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Ayrıca Sakarya ile İstanbul, Rize Üniversiteleri arasındaki puan farkı istatistiksel açıdan anlamlıdır. Bu sonuçlara göre Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur yargısına yönelik inanç düzeyleri adı geçen diğer üniversitelere devam eden öğrencilerden daha yüksektir.

4.4. Ekonomi Boyutuna Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 50:
“Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	75	17,3
Katılıyorum	126	29,0
Kararsızım	125	28,8
Katılmıyorum	87	20,0
Kesinlikle Katılmıyorum	21	4,8
Toplam	434	100

Tablo 50’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır” yargısına öğrencilerin, % 17,3 oranında kesinlikle katılıyorum, % 29,0 oranında katılıyorum, % 28,8 oranında kararsızım, % 20,0 oranında katılmıyorum ve % 4,8 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım arasında yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 51:
“Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Farkın Kaynağı LSD	P
Gruplar Arası	20,374	4	5,093			İstanbul-Akdeniz	,001
				4,148	,003	İstanbul-Amasya	,001
Gruplar İçi	526,836	429	1,228			İstanbul-Rize	,002
						İstanbul-Sakarya	,001
Toplam	547,210	433					

Tablo 51’de verilen analiz sonuçları incelendiği zaman, öğrencilerin “Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır” ifadesine katılım düzeyleri arasında devam edilen üniversite değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$F_{(4-429)}=4,148$; $p<0.05$]. Diğer bir ifadeyle öğrencilerin, küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur yönündeki düşünceleri devam edilen üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı olacak biçimde farklılaşmaktadır. Söz konusu farklılığın hangi üniversiteler arasında olduğunu tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen LSD testinin sonuçlarına göre, İstanbul Üniversitesi ($X=2,83$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur” yargısına katılım düzeyleri Akdeniz ($X=3,38$), Rize ($X=3,41$) Amasya ($X=3,46$) ve Sakarya ($X=3,49$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Ayrıca İstanbul Üniversitesi ile Akdeniz, Amasya, Rize ve Sakarya Üniversiteleri arasındaki puan farkı istatistiksel açıdan anlamlıdır. Bu sonuçlara göre İstanbul Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır yargısına yönelik inanç düzeyleri adı geçen diğer üniversitelere devam eden öğrencilerden daha düşüktür.

Tablo 52:
“Küreselleşme, dünya ülkelerinin ticari ilişkilerini geliştirir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	129	29,7
Katılıyorum	214	49,3
Kararsızım	70	16,1
Katılmıyorum	17	3,9
Kesinlikle Katılmıyorum	4	,9
Toplam	434	100

Tablo 52’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme, dünya ülkelerinin ticari ilişkilerini geliştirir” yargısına öğrencilerin, % 29,7 oranında kesinlikle katılıyorum, % 49,3 oranında katılıyorum, % 16,1 oranında kararsızım, % 3,9 oranında katılmıyorum ve % ,9 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme, dünya ülkelerinin ticari ilişkilerini geliştirir yönündeki düşünceleri katılıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 53:
“Küreselleşme ile yaşlı nüfuslu ülkelerin iş gücü sorunu çözülür”yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	44	10,1
Katılıyorum	134	30,9
Kararsızım	128	29,5
Katılmıyorum	87	20,0
Kesinlikle Katılmıyorum	41	9,4
Toplam	434	100

Tablo 53’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme ile yaşlı nüfuslu ülkelerin iş gücü sorunu çözülür” yargısına öğrencilerin, % 10,1 oranında kesinlikle katılıyorum, % 30,9 oranında katılıyorum, % 29,5 oranında kararsızım, % 20,0 oranında katılmıyorum ve % 9,4 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme ile yaşlı nüfuslu ülkelerin iş gücü sorunu çözülür yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 54:
“Küreselleşen ülkelerde işsizlik artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	16	3,7
Katılıyorum	49	11,3
Kararsızım	135	31,1
Katılmıyorum	159	36,6
Kesinlikle Katılmıyorum	75	17,3
Toplam	434	100

Tablo 54’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerde işsizlik artar” yargısına öğrencilerin, % 3,7 oranında kesinlikle katılıyorum, % 11,3 oranında katılıyorum, % 31,1 oranında kararsızım, % 36,6 oranında katılmıyorum ve % 17,3 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerde işsizlik artar yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 55:
“Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	54	12,4
Katılıyorum	94	21,7
Kararsızım	104	24,0
Katılmıyorum	113	26,0
Kesinlikle Katılmıyorum	69	15,9
Toplam	434	100

Tablo 55’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir” yargısına öğrencilerin, % 12,4 oranında kesinlikle katılıyorum, % 21,7 oranında katılıyorum, % 24,0 oranında kararsızım, % 26,0 oranında katılmıyorum ve % 15,9 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir yönündeki düşünceleri kararsızım ile katılmıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 56:
“Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Farkın Kaynağı	P
Gruplar Arası	19,481	4	5,093	3,100	,016	Sakarya-İstanbul	,020
						Sakarya-Amasya	,011
Gruplar İçi	673,987	429	1,228				
Toplam	693,468	433					

Tablo 56’da verilen analiz sonuçları incelendiği zaman, öğrencilerin “Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir” ifadesine katılım düzeyleri arasında devam edilen üniversite değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$F_{(4-429)}=3,100$; $p<0.05$]. Diğer bir ifadeyle öğrencilerin, küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir yönündeki düşünceleri devam edilen üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı olacak biçimde farklılaşmaktadır. Söz konusu farklılığı hangi üniversiteler arasında olduğunu tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen LSD testinin sonuçlarına göre Sakarya Üniversitesi ($X=2,67$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir” yargısına katılım düzeyleri Akdeniz ($X=2,73$), Rize ($X=2,80$) İstanbul ($X=3,17$) ve Amasya ($X=3,18$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır ifadesine en fazla Amasya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Ayrıca Sakarya Üniversitesi ile İstanbul, Amasya Üniversiteleri arasındaki puan farkı istatistiksel açıdan anlamlıdır. Bu sonuçlara göre Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır yargısına yönelik inanç düzeyleri adı geçen diğer üniversitelere devam eden öğrencilerden daha düşüktür.

Tablo 57:
“Küreselleşen ülkeler, sanayi ülkelerinin açık pazarı olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	63	14,5
Katılıyorum	105	24,2
Kararsızım	117	27,0
Katılmıyorum	102	23,5
Kesinlikle Katılmıyorum	47	10,8
Toplam	434	100

Tablo 57’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkeler, sanayi ülkelerinin açık pazarı olur” yargısına öğrencilerin, % 14,5 oranında kesinlikle katılıyorum, % 24,2 oranında katılıyorum, % 27,0 oranında kararsızım, % 23,5 oranında katılmıyorum ve % 10,8 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkeler, sanayi ülkelerinin açık pazarı olur yönündeki düşünceleri katılıyorum, kararsızım ve katılmıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 58:
“Ülkelerin küresel ekonomiye katılmasıyla ülkelerinde kişi başına düşen milli gelir artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	69	15,9
Katılıyorum	181	41,7
Kararsızım	112	25,8
Katılmıyorum	58	13,4
Kesinlikle Katılmıyorum	14	3,2
Toplam	434	100

Tablo 58’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Ülkelerin küresel ekonomiye katılmasıyla ülkelerinde kişi başına düşen milli gelir artar” yargısına öğrencilerin, % 15,9 oranında kesinlikle katılıyorum, % 41,7 oranında katılıyorum, % 25,8 oranında kararsızım, % 13,4 oranında katılmıyorum ve % 3,2 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü ülkelerin küresel ekonomiye katılmasıyla ülkelerinde kişi başına düşen milli gelir artar yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 59:
“Küreselleşme sayesinde tüm dünya ülkeleri, dünya ticaretinde etkili olur”
yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	72	16,6
Katılıyorum	168	38,7
Kararsızım	91	21,0
Katılmıyorum	68	15,7
Kesinlikle Katılmıyorum	35	8,1
Toplam	434	100

Tablo 59’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme sayesinde tüm dünya ülkeleri, dünya ticaretinde etkili olur” yargısına öğrencilerin, % 16,6 oranında kesinlikle katılıyorum, % 38,7 oranında katılıyorum, % 21,0 oranında kararsızım, % 15,7 oranında katılmıyorum ve % 8,1 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme sayesinde tüm dünya ülkeleri, dünya ticaretinde etkili olur yönündeki düşünceleri katılıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 60:

“Türkiye’nin küreselleşmesi, Dünya Ülkelerinin enerji kaynaklarına ulaşımının güvenliğini sağlar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	68	15,7
Katılıyorum	135	31,1
Kararsızım	146	33,6
Katılmıyorum	61	14,1
Kesinlikle Katılmıyorum	24	5,5
Toplam	434	100

Tablo 60’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Türkiye’nin küreselleşmesi, dünya ülkelerinin enerji kaynaklarına ulaşımının güvenliğini sağlar” yargısına öğrencilerin, % 15,7 oranında kesinlikle katılıyorum, % 31,1 oranında katılıyorum, % 33,6 oranında kararsızım, % 14,1 oranında katılmıyorum ve % 5,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü Türkiye’nin küreselleşmesi, dünya ülkelerinin enerji kaynaklarına ulaşımının güvenliğini sağlar yönündeki düşünceleri katılıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır. Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 61:
“Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	68	15,7
Katılıyorum	135	31,1
Kararsızım	146	33,6
Katılmıyorum	61	14,1
Kesinlikle Katılmıyorum	24	5,5
Toplam	434	100

Tablo 61’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu artar” yargısına öğrencilerin, % 15,7 oranında kesinlikle katılıyorum, % 31,1 oranında katılıyorum, % 33,6 oranında kararsızım, % 14,1 oranında katılmıyorum ve % 5,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu artar yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım d0a yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 62:
“Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	63	14,5
Katılıyorum	152	35,0
Kararsızım	133	30,6
Katılmıyorum	70	16,1
Kesinlikle Katılmıyorum	16	3,7
Toplam	434	100

Tablo 62’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar” yargısına öğrencilerin, % 14,5 oranında kesinlikle katılıyorum, % 35,0 oranında katılıyorum, % 30,6 oranında kararsızım, % 16,1 oranında katılmıyorum ve % 3,7 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 63:

“Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Farkın Kaynağı	P
LSD							
Gruplar Arası	12,108	4	3,027			Sakarya-Amasya	,002
				2,857	,023	Sakarya-Rize	,008
Gruplar İçi	454,519	429	1,059				
Toplam	566,627	433					

Tablo 63’de verilen analiz sonuçları incelendiği zaman, öğrencilerin “Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar” ifadesine katılım düzeyleri arasında devam edilen üniversite değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$F_{(4,429)}=2,857$; $p<0.05$]. Diğer bir ifadeyle öğrencilerin, küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir yönündeki düşünceleri devam edilen üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı olacak biçimde farklılaşmaktadır. Söz konusu farklılığın hangi üniversiteler arasında olduğunu tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen LSD testinin sonuçlarına göre Amasya Üniversitesi ($X=3,20$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar” yargısına katılım düzeyleri Rize ($X=3,27$), Akdeniz ($X=3,41$) İstanbul ($X=3,49$) ve Sakarya ($X=3,71$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Ayrıca Sakarya Üniversitesi ile Amasya, Rize Üniversiteleri arasındaki puan farkı istatistiksel açıdan anlamlıdır. Bu sonuçlara göre Amasya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır yargısına yönelik inanç düzeyleri adı geçen diğer üniversitelere devam eden öğrencilerden daha düşüktür.

Tablo 64:
“Küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	50	11,5
Katılıyorum	92	21,2
Kararsızım	139	32,0
Katılmıyorum	87	20,0
Kesinlikle Katılmıyorum	66	15,2
Toplam	434	100

Tablo 64’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum” yargısına öğrencilerin, % 11,5 oranında kesinlikle katılıyorum, % 21,2 oranında katılıyorum, % 32,0 oranında kararsızım, % 20,0 oranında katılmıyorum ve % 15,2 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verimiştir.

Tablo 65:
“Küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin sınıf değişkenine göre t-testi sonuçları

Sınıf	N	X	S	Sd	T	P
1.Sınıf	213	3,07	1,114	432	2,159	,031
4.Sınıf	221	2,81	1,299			

Tablo 65’de yer alan değerlere göre, 1.sınıf öğrencilerin aritmetik ortalamasının 3,07, 4.sınıf öğrencilerin aritmetik ortalamasının ise 2,81 olarak hesaplandığı görülmektedir. Bu veriler 1.sınıf öğrencilerin aritmetik ortalamalarının 4.sınıf öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermektedir. İki grubun aritmetik ortalamaları arasındaki bu farkın anlamlı olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi sonucunda aritmetik ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir [$t_{(432)} = 2,159$; $p < 0,05$]. Bu bulguya göre 1.sınıf öğrencilerin, Küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum yönündeki inançları 4.sınıf öğrencilerden daha fazladır.

4.5. İnsan Hakları Boyutuna Yönelik Bulgular ve Yorum

Tablo 66:
“Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	121	27,9
Katılıyorum	138	31,8
Kararsızım	109	25,1
Katılmıyorum	57	13,1
Kesinlikle Katılmıyorum	9	2,1
Toplam	434	100

Tablo 66’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur” yargısına öğrencilerin, % 27,9 oranında kesinlikle katılıyorum, % 31,8 oranında katılıyorum, % 25,1 oranında kararsızım, % 13,1 oranında katılmıyorum ve % 2,1 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 67:
“Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Farkın Kaynağı LSD	P
Gruplar Arası	17,075	4	4,269			İstanbul-Akdeniz	,035
				3,787	,005	İstanbul-Amasya	,004
Gruplar İçi	483,581	429	1,127			İstanbul-Rize	,014
						İstanbul-Sakarya	,000
Toplam	500,657	433					

Tablo 67’de verilen analiz sonuçları incelendiği zaman, öğrencilerin “Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur” ifadesine katılım düzeyleri arasında devam edilen üniversite değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$F_{(4-429)}=3,787$;

$p<0.05$]. Diğer bir ifadeyle öğrencilerin, küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur yönündeki düşünceleri devam edilen üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı olacak biçimde farklılaşmaktadır. Söz konusu farklılığın hangi üniversiteler arasında olduğunu tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen LSD testinin sonuçlarına göre İstanbul Üniversitesi ($X=3,31$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur” yargısına katılım düzeyleri Akdeniz ($X=3,65$), Rize ($X=3,74$) Amasya ($X=3,82$) ve Sakarya ($X=3,97$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Ayrıca İstanbul Üniversitesi ile Akdeniz, Amasya, Rize ve Sakarya Üniversiteleri arasındaki puan farkı istatistiksel açıdan anlamlıdır. Bu sonuçlara göre İstanbul Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır yargısına yönelik inanç düzeyleri adı geçen diğer üniversitelere devam eden öğrencilerden daha düşüktür.

Tablo 68:
“Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	74	17,1
Katılıyorum	151	34,8
Kararsızım	114	26,3
Katılmıyorum	65	15,0
Kesinlikle Katılmıyorum	30	6,9
Toplam	434	100

Tablo 68’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır” yargısına öğrencilerin, % 17,1 oranında kesinlikle katılıyorum, % 34,8 oranında katılıyorum, % 26,3 oranında kararsızım, % 15,0 oranında katılmıyorum ve % 6,9 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 69:
“Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Farkın Kaynağı	P
Gruplar Arası	14,581	4	3,645			Sakarya-Akdeniz	,004
				2,855	,023	Sakarya-İstanbul	,041
Gruplar İçi	547,659	429	1,277			Sakarya-Amasya	,004
Toplam	562,240	433					

Tablo 69’da verilen analiz sonuçları incelendiği zaman, öğrencilerin “Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır” ifadesine katılım düzeyleri arasında devam edilen üniversite değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$F_{(4-429)}=2,855$; $p<0.05$]. Diğer bir ifadeyle öğrencilerin, küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır yönündeki düşünceleri devam edilen üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı olacak biçimde farklılaşmaktadır. Söz konusu farklılığın hangi üniversiteler arasında olduğunu tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen LSD testinin sonuçlarına göre Amasya Üniversitesi ($X=3,23$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşme ile

insan hakları ihlalleri azalır” yargısına katılım düzeyleri Akdeniz ($X=3,27$), İstanbul ($X=3,35$) Rize ($X=3,51$) ve Sakarya ($X=3,75$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Ayrıca Sakarya Üniversitesi ile Akdeniz, İstanbul, Amasya ve Rize Üniversiteleri arasındaki puan farkı istatistiksel açıdan anlamlıdır. Bu sonuçlara göre Amasya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır yargısına yönelik inanç düzeyleri adı geçen diğer üniversitelere devam eden öğrencilerden daha düşüktür.

Tablo 70:

“Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	76	17,5
Katılıyorum	130	30,0
Kararsızım	129	29,7
Katılmıyorum	75	17,3
Kesinlikle Katılmıyorum	24	5,5
Toplam	434	100

Tablo 70’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar” yargısına öğrencilerin, % 17,5 oranında kesinlikle katılıyorum, % 30,0 oranında katılıyorum, % 29,7 oranında kararsızım, % 17,3 oranında katılmıyorum ve % 5,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunca, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunca, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 71:

“Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre ANOVA sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	Farkın Kaynağı	P
LSD							
Gruplar Arası	18,384	4	4,596			Sakarya-Akdeniz	,010
				3,732	,005	Sakarya-İstanbul	,000
Gruplar İçi	528,365	429	1,232			Sakarya-Amasya	,017
Toplam	546,749	433					

Tablo 71’de verilen analiz sonuçları incelendiği zaman, öğrencilerin “Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar” ifadesine katılım düzeyleri arasında devam edilen üniversite değişkenine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir [$F_{(4-429)}=3,732$; $p<0.05$]. Diğer bir ifadeyle öğrencilerin, küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar yönündeki düşünceleri devam edilen üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı olacak biçimde farklılaşmaktadır. Söz konusu farklılığın hangi üniversiteler arasında olduğunu tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen LSD testinin sonuçlarına göre İstanbul Üniversitesi ($X=3,03$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar” yargısına katılım düzeyleri Amasya ($X=3,32$), Akdeniz ($X=3,33$) Rize ($X=3,40$) ve Sakarya ($X=3,75$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Ayrıca

Sakarya Üniversitesi ile Akdeniz, İstanbul ve Amasya Üniversiteleri arasındaki puan farkı istatistiksel açıdan anlamlıdır. Bu sonuçlara göre Amasya Üniversitesi'ne devam eden öğrencilerin küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır yargısına yönelik inanç düzeyleri adı geçen diğer üniversitelere devam eden öğrencilerden daha düşüktür.

Tablo 72:
“Küreselleşme ile bireysel özgürlükler artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	73	16,8
Katılıyorum	150	34,6
Kararsızım	122	28,1
Katılmıyorum	65	15,0
Kesinlikle Katılmıyorum	24	5,5
Toplam	434	100

Tablo 72’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme ile bireysel özgürlükler artar” yargısına öğrencilerin, % 16,8 oranında kesinlikle katılıyorum, % 34,6 oranında katılıyorum, % 28,1 oranında kararsızım, % 15,0 oranında katılmıyorum ve % 5,5 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme ile bireysel özgürlükler artar yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre

gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 73:
“Küreselleşen ülkelerde parti içi demokrasi gelişir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	63	14,5
Katılıyorum	121	27,9
Kararsızım	154	35,5
Katılmıyorum	74	17,1
Kesinlikle Katılmıyorum	22	5,1
Toplam	434	100

Tablo 73’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen ülkelerde parti içi demokrasi gelişir” yargısına öğrencilerin, % 14,5 oranında kesinlikle katılıyorum, % 27,9 oranında katılıyorum, % 35,5 oranında kararsızım, % 17,1 oranında katılmıyorum ve % 5,1 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen ülkelerde parti içi demokrasi gelişir yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 74:
“Küreselleşme, Müslüman kimlikli ülkeleri olumsuz yönde zedeler” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	50	11,5
Katılıyorum	119	27,4
Kararsızım	131	30,2
Katılmıyorum	86	19,8
Kesinlikle Katılmıyorum	48	11,1
Toplam	434	100

Tablo 74’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme, Müslüman kimlikli ülkeleri olumsuz yönde zedeler” yargısına öğrencilerin, % 14,5 oranında kesinlikle katılıyorum, % 27,9 oranında katılıyorum, % 35,5 oranında kararsızım, % 17,1 oranında katılmıyorum ve % 5,1 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme, Müslüman kimlikli ülkeleri olumsuz yönde zedeler yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 75:
“Küreselleşen bir ülkede hukukun üstünlüğü ilkesine daha çok riayet edilir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	80	18,4
Katılıyorum	146	33,6
Kararsızım	119	27,4
Katılmıyorum	69	15,9
Kesinlikle Katılmıyorum	20	4,6
Toplam	434	100

Tablo 75’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen bir ülkede hukukun üstünlüğü ilkesine daha çok riayet edilir” yargısına öğrencilerin, % 18,4 oranında kesinlikle katılıyorum, % 33,6 oranında katılıyorum, % 27,4 oranında kararsızım, % 15,9 oranında katılmıyorum ve % 4,6 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen bir ülkede hukukun üstünlüğü ilkesine daha çok riayet edilir yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 76:
“Küreselleşen bir ülkede, insan haklarını ihlal edenlere gerekli yaptırımlar uygulanır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	73	16,8
Katılıyorum	155	35,7
Kararsızım	116	26,7
Katılmıyorum	67	15,4
Kesinlikle Katılmıyorum	23	5,3
Toplam	434	100

Tablo 76’da yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşen bir ülkede, insan haklarını ihlal edenlere gerekli yaptırımlar uygulanır” yargısına öğrencilerin, % 16,8 oranında kesinlikle katılıyorum, % 35,7 oranında katılıyorum, % 26,7 oranında kararsızım, % 15,4 oranında katılmıyorum ve % 5,3 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşen bir ülkede, insan haklarını ihlal edenlere gerekli yaptırımlar uygulanır yönündeki düşünceleri katılıyorum ile kararsızım da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Tablo 77:
“Küreselleşme ile bireysel özgürlükler azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin oransal dağılımı

	F	%
Kesinlikle Katılıyorum	35	8,1
Katılıyorum	64	14,7
Kararsızım	130	30,0
Katılmıyorum	146	33,6
Kesinlikle Katılmıyorum	59	13,6
Toplam	434	100

Tablo 77’de yer alan veriler okunduğu zaman, “Küreselleşme ile bireysel özgürlükler azalır” yargısına öğrencilerin, % 8,1 oranında kesinlikle katılıyorum, % 14,7 oranında katılıyorum, % 30,0 oranında kararsızım, % 33,6 oranında katılmıyorum ve % 13,6 oranında kesinlikle katılmıyorum diyerek görüşlerini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlara göre, katılımcı öğrencilerin çoğunluğunun görüşü küreselleşme ile bireysel özgürlükler azalır yönündeki düşünceleri kararsızım ile katılmıyorum da yoğunlaşmıştır. Katılımcı görüşleri arasında cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine göre anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için istatistikî işlemler yapılmıştır. Bu kapsamda cinsiyet ve sınıf değişkeni için t-testi ve üniversite değişkeni için ise ANOVA testi uygulanmıştır.

Cinsiyet değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Sınıf değişkenine göre yapılan t-testi sonucunda, katılımcı görüşleri ile sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Devam edilen üniversite değişkenine göre gerçekleştirilen ANOVA analizi sonuçlarına göre katılımcı görüşleri ile üniversite değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

V. BÖLÜM: SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu araştırmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmeye yönelik görüşleri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Çalışmada, örneklem grubun cinsiyet, sınıf ve üniversite değişkenlerine bakılarak aralarında anlamlı farklılık olanlar tablo ve açıklamalarla gösterilmiştir.

5.1.1. Siyasal Boyuta Yönelik Sonuçlar

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin siyasal boyutuna yönelik düşünceleri ile ilgili yapılan değerlendirmelerden şu sonuçlara ulaşılmıştır: “Küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşleri yapılan T-testi (Bağımsız Örneklem) sonucunda, cinsiyet değişkenine göre aralarında anlamlı farklılık ($,003$) bulunmuştur. Standart sapma ise erkek ($,779$) iken kız ($,876$) olduğu tespit edilmiştir. Buna göre erkek katılımcıların büyük çoğunluğu küreselleşmenin, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olduğunu düşünürken, kız öğrenciler küreselleşmenin, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olduğunu düşünmemektedir. Yapılan araştırmalar sonucunda katılımcıların %90’ını küreselleşmeyle askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olmakta yargısı arasında ilişki olduğunu düşünmektedir. Böylece küreselleşmenin, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olduğunu söylenilebilir.

“Küreselleşme ile ülkeler dünya siyasetinde daha etkili olmaktadır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan T-testi sonucunda ($,026$) bulunmuştur. Standart sapma ise 1.sınıf ($,917$) iken 4.sınıf ($,753$) olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre 4.sınıf öğrencileri küreselleşme ile ülkelerin dünya siyasetinde daha etkili olduğunu düşünürken 1.sınıf öğrencileri küreselleşme ile ülkelerin dünya siyasetinde daha etkili olduğunu düşünmemektedirler. Katılımcıların %89’u küreselleşme ile ülkelerin dünya siyasetinde daha etkili olduğunu arasında ilişki bulunmuştur. Araştırma sonucunda küreselleşme ile ülkelerin dünya siyasetinde daha etkili olduğunu söyleyebiliriz.

“Küreselleşme askeri gücü artırır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan T-testi sonucunda (,015) bulunmuştur. Standart sapma ise kız (1,028) iken erkek (1,109) olduğu tespit edilmiştir. Buna göre kız öğrenciler küreselleşmenin askeri gücü arttırdığını düşünürken erkek öğrenciler küreselleşmenin askeri gücü arttırmadığını düşünmektedir. Katılımcıların %75’ine göre küreselleşme ile ülkelerin askeri gücünün arttırması arasında ilişki bulunmuştur. Araştırma sonucunda küreselleşmenin askeri gücü arttırdığı söylenilebilir.

“Küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan ANOVA testi sonucunda (,027) bulunmuş olup bu farklılık üniversiteler arasında ise İstanbul- Akdeniz (,010), İstanbul-Amasya (,022) ve İstanbul-Rize (,027)’dir. Bu bilgilere göre en fazla, Akdeniz Üniversitesi öğrencileri, küreselleşmenin terör olaylarının sebeplerinden biri olduğunu düşünürken İstanbul Üniversitesi öğrencileri ise küreselleşmenin terör olaylarının sebeplerinden biri olmadığını en fazla düşünenlerdendir. Katılımcıların %26’sına göre küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir. Katılımcıların %74’ü ise küreselleşme ile terör olayları arasında ilişki olmadığını düşünmektedir. Araştırmaya göre küreselleşmenin terör olaylarının sebeplerinden biri olmadığı söylenilebilir.

5.1.2. Sosyo-Kültürel Boyuta Yönelik Sonuçlar

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin sosyo-kültürel boyutuna yönelik düşünceleri ile ilgili yapılan değerlendirmelerden şu sonuçlara ulaşılmıştır: “Küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemektedir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan T-testi sonucunda (,031) bulunmuştur. Katılımcıların %48’i küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflediğini düşünmekte iken %28’i kararsız kalmış, %12’si ise küreselleşme ile tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflediği yargısı arasında ilişki olduğunu düşünmemektedir. Araştırma sonucunda küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli

kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflediği söylenilebilir.

5.1.3. Eğitim Boyutuna Yönelik Sonuçlar

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin eğitim boyutuna yönelik düşünceleri ile ilgili yapılan değerlendirmelerden şu sonuçlara ulaşılmıştır: “Küreselleşen ülkelerde beyin göçü azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan T-testi sonucunda ($,031$) bulunmuştur. Kız katılımcıların standart sapması ($1,171$) iken erkeklerin ($1,164$) düzeyindedir. Bu duruma göre erkek katılımcıların küreselleşen ülkelerde beyin göçünün azaldığını kız katılımcılardan daha fazla düşündükleri söylenilir. Katılımcıların %55’i küreselleşen ülkelerde beyin göçünün azaldığını düşünmektedir. Sonuç olarak küreselleşen ülkelerde beyin göçünün azaldığını söyleyebiliriz.

“Küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan T-testi sonucunda ($,009$) bulunmuştur. Standart sapma ise kız katılımcılar ($1,005$) iken erkek katılımcılar ($,949$) düzeyindedir. Bu durum erkek öğrencilerin Küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar yargısına daha fazla katılım gösterdiklerine işaret etmektedir. Katılımcıların %74’ü küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesinin arttığını düşünmektedir. Böylece küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesinin arttığını söyleyebiliriz.

“Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan ANOVA Testi sonucunda ($,017$) bulunmuştur. Bu farklılık Sakarya-İstanbul ($,006$), Sakarya-Rize ($,003$) üniversiteleri arasında olup Sakarya ($X=3,92$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur” yargısına katılım düzeyleri İstanbul ($X=3,43$) ve Rize ($X=3,43$) Akdeniz ($X=3,63$), ve Amasya ($X=3,73$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha yüksektir. Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Katılımcıların %59’u küreselleşen bir ülkede

insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuştuğunu söylemektedir. Sonuç olarak küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur diyebiliriz.

5.1.4. Ekonomi Boyutuna Yönelik Sonuçlar

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin ekonomi boyutuna yönelik düşünceleri ile ilgili yapılan değerlendirmelerden şu sonuçlara ulaşılmıştır. “Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan ANOVA Testi sonucunda ($,003$) bulunmuş olup bu farklılık üniversiteler arasında ise İstanbul-Akdeniz ($,001$), İstanbul-Amasya ($,001$), İstanbul-Rize ($,002$) ve İstanbul-Sakarya ($,001$) düzeyindedir. İstanbul Üniversitesi ($X=2,83$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur” yargısına katılım düzeyleri Akdeniz ($X=3,38$), Rize ($X=3,41$) Amasya ($X=3,46$) ve Sakarya ($X=3,49$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Katılımcıların %46’sı küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azaldığını düşünmektedir. Katılımcıların %28’i kararsız kalmış, %24’üne göre ise küreselleşen ile ülkelerde işsizlik sorununun azalması arasında ilişki olmadığını düşünmektedir. Sonuç olarak küreselleşen ülkelerde işsizlik sorununun azaldığını söyleyebiliriz.

“Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan ANOVA Testi sonucunda ($,016$) bulunmuş olup bu farklılık üniversiteler arasında ise Sakarya-İstanbul ($,020$) ve Sakarya- Amasya ($,011$) düzeyindedir. Sakarya Üniversitesi ($X=2,67$) devam eden öğrencilerin, küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir yargısına katılım düzeyleri Akdeniz ($X=2,73$), Rize ($X=2,80$) İstanbul ($X=3,17$) ve Amasya ($X=3,18$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir ifadesine en fazla Amasya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Katılımcıların %34’ü küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir yargısına katılmıştır. Katılımcıların %24’ü kararsız kalmış %41’ine göre ise küreselleşme ile küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir yargısı arasında ilişki olmadığını düşünmektedir. Sonuç olarak küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir diyemeyiz.

“Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan ANOVA Testi sonucunda ($,023$) bulunmuş olup bu farklılık üniversiteler arasında ise Sakarya-Amasya ($,020$) ve Sakarya- Rize ($,011$)’dir. Testinin sonuçlarına göre Amasya Üniversitesi ($X=3,20$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar” yargısına katılım düzeyleri Rize ($X=3,27$), Akdeniz ($X=3,41$) İstanbul ($X=3,49$) ve Sakarya ($X=3,71$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. İfadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Katılımcıların %49’u küreselleşen ülkelerde uluslar arası sermayenin güveni artar yargısını desteklemektedir. Katılımcıların %30’u kararsız kalmış, %20’sine göre ise küreselleşme ile uluslar arası sermayenin güveni artar yargısı arasında bağlantı olmadığını düşünmektedir. Sonuç olarak küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar diyebiliriz.

“Küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan T-testi sonucunda ($,031$) bulunmuştur. Standart sapma 1.sınıf (1,114) iken 4.sınıf (1,299)’dur. Buna göre 1.sınıfa devam eden katılımcılar küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri desteklemekte iken 4.sınıfa devam eden katılımcılar küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri desteklememektedir. Katılımcıların %32’si küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri desteklemektedir. Katılımcıların %32’si kararsız kalmış %35’ine göre ise küreselleşme ile yapılan özelleştirmeler arasında ilişki olmadığını düşünmektedir. Sonuç olarak küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri desteklenmemektedir diyebiliriz.

5.1.5. İnsan Hakları Boyutuna Yönelik Sonuç

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küreselleşmenin insan hakları boyutuna yönelik düşünceleri ile ilgili yapılan değerlendirmelerden şu sonuçlara ulaşılmıştır. “Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan ANOVA testi sonucunda ($,005$) bulunmuş olup bu farklılık üniversiteler arasında ise İstanbul-Akdeniz ($,035$), İstanbul-Amasya ($,004$), İstanbul-Rize ($,014$) ve İstanbul-Sakarya ($,000$) düzeyindedir. İstanbul Üniversitesi ($X=3,31$) devam eden

öğrencilerin, “Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur” yargısına katılım düzeyleri Akdeniz ($X=3,65$), Rize ($X=3,74$) Amasya ($X=3,82$) ve Sakarya ($X=3,97$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Katılımcıların %59’u küreselleşen bir ülkede basın daha özgür oluşunu düşünmektedir. Katılımcıların %25’i kararsız kalmış %15’ine göre ise küreselleşme ile ülkelerde basın daha özgür yargısı arasında ilişki olmadığını düşünmektedir. Sonuç olarak küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur diyebiliriz.

“Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre anlamlı farklılık yapılan ANOVA sonucuna göre ($,023$) bulunmuş olup bu farklılık üniversiteler arasında ise Sakarya-Akdeniz ($,004$), Sakarya-İstanbul ($,041$) ve Sakarya- Amasya ($,004$) düzeyindedir. Amasya Üniversitesi ($X=3,23$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır” yargısına katılım düzeyleri Akdeniz ($X=3,27$), İstanbul ($X=3,35$) Rize ($X=3,51$) ve Sakarya ($X=3,75$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Katılımcıların %51’i küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azaldığını düşünmektedir. Katılımcıların %26’sı kararsız kalmış, %21’ine göre ise küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır yargısı arasında ilişki olduğunu düşünmemektedir. Sonuç olarak küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır diyebiliriz.

“Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar” yargısına yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin üniversite değişkenine göre anlamlı farklılık ($,005$) bulunmuş olup bu farklılık üniversiteler arasında ise Sakarya-Akdeniz ($,010$), Sakarya-İstanbul ($,000$) ve Sakarya-Amasya ($,017$) düzeyindedir. İstanbul Üniversitesi ($X=3,03$) devam eden öğrencilerin, “Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar” yargısına katılım düzeyleri Amasya ($X=3,32$), Akdeniz ($X=3,33$) Rize ($X=3,40$) ve Sakarya ($X=3,75$) Üniversitelerine devam eden öğrencilerden daha düşüktür. Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar ifadesine en fazla Sakarya Üniversitesi’ne devam eden öğrencilerin katıldığı gözlenmektedir. Katılımcıların 47’si küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını

özgürce yaşar yargısına katılmıştır. Katılımcıların %29'u kararsız kalmış %22'sine göre ise küreselleşme ile ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar yargısı arasında ilişki olduğunu düşünmemektedir. Sonuç olarak küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar diyebiliriz.

5.2. Tartışma

Araştırma sonucunda elde edilen veriler, araştırmanın konusuyla benzer çalışmaların ulaştıkları sonuçlarla karşılaştırılmaya çalışılmıştır.

“Küreselleşme Sürecinde Türkiye’de Gençliğin Kimlik Algısı” Fidan (2011) isimli araştırmasında genel anlamda temel olarak sunulan ana hipotez ve alt hipotezler sınırlanmıştır. Çalışmada üniversitelerin yüksek lisans bölümlerindeki bazı öğrencilerin görüşleri anket yoluyla ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Küreselleşme toplumda gelir dağılımı adaletsizliğini azaltmıştır yargısı anlamlı ($p < .005$) bulunmuş olup bu yargı çalışmamızın küreselleşen ülkelerde işsizlik sorununun azalır ($p < .003$) maddesiyle örtüşmektedir. Bu durum küreselleşme sayesinde insanların ekonomik rahatlığa kavuşacağı yargısına ulaşabiliriz.

Fidan (2011):Küreselleşme sürecinde belirli bir kimlik biçimi değil tüm kimliklere olan ilgi ve bağlılık artmıştır yargısı ($p < .000$) oranında anlamlı bulunmuş olup çalışmamızın küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemektedir ($p < .031$) oranında anlamlı bulunan maddesiyle örtüşmektedir. Bu çalışmalar sonucunda küreselleşmenin dünya kültürü, dünya kimliği oluşturduğu sonucuna ulaşabiliriz.

Türkiye’de genel anlamda ulusal siyasette, küresel güçlerin etkisi fazladır yargısının anlamlılığı ($p < .023$)’dir. Bu madde çalışmamızın küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olmaktadır ($p < .003$) anlamlı olup birbiriyle örtüşmektedirler. Buna göre küreselleşme sonucunda dış ülkelerin ulusal siyasete etki ettikleri sonucu manidardır.

Ayrıca Fidan (2011): İnsan baskı olmadan yaşamalıdır ($p < .019$), düşünce ve ifade özgürlüğüne saygılı olunmalıdır ($p < .019$) ve İnsanlar başkalarının özgürlük alanlarına girmeden rahatça yaşamalıdır ($p < .017$) anlamlı bulunmuş olup çalışmamızın küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar ($p < .005$) anlamlı olan

maddesiyle uyuşmaktadır. Bunlara göre küreselleşen ülkelerde özgürlükler artmaktadır denebilir.

Kaya (2002)'de "Küreselleşme, Kültür Ve Siyaset: Türk Düşünsel Ve Siyasal Yaşamında Küreselleşme Yaklaşımları" isimli çalışmanın sonuçları araştırmamız ile uyuşmaktadır. Bu çalışma iki evrenden oluşmaktadır. İlki, Türkiye'de küreselleşmenin kültürel ve siyasal boyutuna ilişkin düşünce üreten akademisyenler, düşünürler ve yazarlardır. İkincisi ise, 22. dönem TBMM üyeleridir. Bu örnekteki kişilerin küreselleşme üzerine yaptıkları eserlerden yararlanılarak küreselleşmeye karşı yaklaşımları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada küreselleşme sayesinde dünyada %45 oranında homojenleşme yaşandığı sonucu araştırmamızın küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemektedir (,031) anlamlı olan yargısıyla uyuşmaktadır. Kaya(2002)'nin araştırmaları küreselleşme sonucunda ülkelerin kendi kültürlerinden belirtmekte hatta Türk örf ve adetlerinin küreselleşmeden olumsuz etkilendiği sonucuna varmaktadır. Araştırmamızda da varılan sonuç küreselleşme nedeniyle ülkelerin tek kimlikli hale geleceği sonucuna varmıştır. Bu sonuç araştırmamızın sonuçlarıyla uyuşmaktadır.

5.3. Öneriler

5.3.1. Program Geliştiriciler İçin Öneriler

Eğitim programları hazırlanırken küresel dünyaya uyum sağlayabilecek vatandaş yetiştirmek eğitim programlarının öncelikli amaçları arasında olmalıdır. Bu programlardaki teoriler uygulamaya geçirilmelidir. Küreselleşmeye yönelik programlar eğitim sisteminin her aşamasında teorik ve uygulamalı olarak var olmalıdır.

5.3.2. Araştırmacılar İçin Öneriler

Küreselleşmeye yönelik araştırmalar farklı üniversitelerde uygulanmalı ve bu uygulamalar üniversitelerin farklı bölümlerinde, farklı sınıflarında, farklı sosyo-ekonomik kültüre sahip kişiler üzerinde uygulamalar yapılmalıdır.

Araştırmacılar küreselleşmenin farklı boyutları üzerinde duran çalışmalar yapılmalı ve farklı problemlere cevaplar aranmalıdır.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel M, (2013) *Ekonomik Küreselleşmenin Türkiye Ekonomisine Etkileri*, Kırgızistan: Uluslar arası Hakemli Sosyal Bilimler E-dergisi, Sayı: 6, Cilt: 1
- Aktef, M. (2001) *Küreselleşme Süreci ve Etki Alanları*, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sayı:2, Cilt:6
- Altunışık, R. , Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. , Yıldırım, E. (2007) *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri SPSS uygulamalı*,. Sakarya: Sakarya Yayıncılık
- Ar, K.N. (2007) *Küreselleşme Sürecinde Türkiye’de Ücretlerin Gelişimi*, Ankara: Sosyal Politika
- Balcı, A. (2006) *Roland Robertson Küreselleşme ve Kültür*, Sakarya: Bilgi Dergisi Sayı:12, Cilt: 1
- Bayar, F. (2010) *Küreselleşme Kavramı Ve Küreselleşme Sürecinde Türkiye*, Ankara: Politika Dergisi, Sayı: 32, Cilt:3
- Bora Elçin, A. (2012) *Küreselleşme’nin Tarihçesi*, Ankara: Nobel Yayınları
- Bulut, N. (2003) *Küreselleşme Sosyal Devletin Sonu Mu?* , Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Sayı:52, Cilt:2
- Büyüköztürk, Ş. (2007) *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*, Ankara: Pegem Yayıncılık
- Büyüköztürk, Ş. Çakmak, E. K. , Akgün, Ö. E. Karadeniz Ş. ve Demirel F. (2008) *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi
- Bora Elçin, A. (2012) *Küreselleşmenin Tarihçesi*, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Sayı:67, Cilt:1
- Cebeci, K. (2008) *Küreselleşme Bağlamında Ulus-Devletin Egemenlik Gücünün Dönüşümü*, İstanbul: Sayıştay Dergisi
- Çakmur, H. (2012) *Araştırmalarda Ölçme - Güvenilirlik – Geçerlilik*, İzmir: TAF Prev Med Bull
- Çeken, H. , Ökten, Ş. , Ateşoğlu, L.(2008) *Eşitsizliği Derinleştiren Bir Süreç Olarak Küreselleşme Ve Yoksulluk*, İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, Sayı: 2, Cilt: 9
- Çelik, M.Y. (2012) *Boyutları ve Farklı Algılarıyla Küreselleşme*, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi sosyal Bilimler Üniversitesi Dergisi, Sayı:32,Cilt:274

- Demirel, D. (2006) *Küresel Eksende Devletin Yeni Kimliği: ''Etkin Devlet''*, Sakarya: Sayıştay Dergisi, Sayı:60, Cilt:
- Elmas, F. (2005) *Modern Dünya-Sistemi Analizi ve Dış Ticaret*, Ankara, Ekonomik Yaklaşımı, Sayı: 23, Cilt: 6, Özel Sayı
- Emekli, G, İbrahimov A, Soykan F. (2006) *Turizmde Küreselleşmeye Coğrafi Yaklaşımlar ve Türkiye*, İzmir: Ege Coğrafya Dergisi, Sayı:1-2, Cilt:15
- Er, İ. (2010) *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Avrupa Birliği'ne Yönelik Görüşleri*, İstanbul. Yüksek Lisans Tezi
- Ercan, M. (2010) *Küreselleşme Ve Türkiye'ye Etkileri*, Ankara: Nobel Yayıncılık
- Ercan, İ. Ve Kan, İ. (2004) *Ölçeklerde Güvenirlilik ve Geçerlilik*, Bursa: Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, Sayı:30, Cilt: 211-216
- Eymen, U.E. (2007) *SPSS 15.0 Veri Analiz Yöntemleri*, Ankara: İstatistik Merkezi
- Türkan, Erdal. (2001) *Rekabet Teorisi ve Endüstri İktisadi*, Ankara: Turhan Kitapevi
- Erdoğan, E. (2003) *Küreselleşen Dünyada Türkiye'nin Rolü: Kırılgan Demokrasiyi Korumak*, Doktora Tezi
- Esgin, A. (2001) *Ulus-Devlet Ve Küreselleşmeye İlişkin Bazı Tartışmalar: Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:2, Cilt:25
- Fidan, S.(2011) *Küreselleşme Sürecinde Türkiye'de Gençliğin Kimlik Algısı (Üniversite Gençliği Üzerine Bir Araştırma)*, Sakarya Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Doktora Tezi
- Frietman, T. (2000) *Lexus ve zeytin Ağacı* (Akt. Elif Özsayar), İstanbul: Boyner Yayınları.
- Giddens, A. (2004) *Modernliğin Sonuçları* (Akt. Ersim Kuşdil), İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- Gökdere, A. (2001, Güz) *Küreselleşmeye Genel Bir Bakış*, Ankara: Avrupa Çalışmaları Dergisi
- Gümüş N. VE İlhan A. (2012) *Küreselleşme Ve Öğretim Elemanlarına Göre Türkiye Üniversitelerindeki Coğrafya Bölümlerine Etkisi*, İzmir: Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi
- Karaca, G. (2007) *Küreselleşme ve Büyük Orta doğu Projesi*, Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Kartal, Z. (2007) *Kavramsal ve Tarihsel Yönleri ile Küreselleşme*, Eskişehir: Sosyal Bilimler Dergisi

- Kan, Ç. (2009) *Sosyal Bilgiler Eğitiminde Küresel Vatandaşlık*, Pamukkale: Pamuk Kale Eğitim Fakültesi Dergisi
- Kaya,P. (2002) Türkiye’de Küreselleşme Tartışmaları, Ankara Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi
- Kızılcılık, S. (2001) *Küreselleşme ve Sosyal Bilimler*, Ankara: Anı Yayıncılık
- Kumar, K. (2004) *Çağdaş Dünyanın Yeni Kuramları*, Ankara: Dost Kitapevi
- Konukman, A. Ve Çiftçi C. (2008) *Küreselleşmenin Gelir Dağılımı Üzerindeki Etkileri*, Ankara: Özel Sayı, Cilt:19
- Mentiş Taş, A. (2004) *Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Eğitimi Program Standartlarının Belirlenmesi*, Ankara: Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi
- Mutioglu, H. (2012) Küreselleşme: Kültürel Boyutlu Evrenselcilik Mi, Yerellik Mi? , Uluslar arası Katılımlı Bilim ve Kültür Sempozyumu, Sözlü Sunum
- Naisbitt, J. (1994) *Global Paradoks* (Akt. Sinem Gül), İstanbul: Sabah Kitapları
- Özdemir, B. (2006) *Küreselleşme Bağlamında Türk Vergi Sisteminin Değerlendirilmesi*, Ankara: Maliye ve Hukuk Yayınları
- Özkan, A. (2006) *Küreselleşme Sürecinin Medya Ve Kültür Üzerindeki Etkileri*, İstanbul: Tasarım Yayınlar
- Pustu, Y. (2006) *Küreselleşme Sürecinde Kent “Antik Site’den Dünya Kentine”* , Ankara: Sayıştay Dergisi, Sayı:60
- Soydan, K.M. (2012) Küreselleşme Sürecinde Medyanın Rolü, Ankara: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- Şenses, F. (2004) Neoliberal Küreselleşme Kalkınma İçin Bir Fırsat Mı, Engel Mİ?, Ankara:ERC Working Paper İn Economic
- Şişman, M. (2007) *Eğitim Bilimine Giriş*, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Talas, M. ve Kaya, Y. (2007) *Küreselleşme’nin Kültürel Sonuçları*, Adana: Türklük Bilimi araştırmaları, Sayı:22, Cilt:2
- Taylor, A. M. (2002) *Globalization, Trade, and Development: Some Lessons From History*, Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research
- Tezcan, M. (2002) *Postmodern ve Küresel Toplumda Eğitim*, Ankara: Anı Yayıncılık
- Tomlinson, John. (2004) *Küreselleşme ve Kültür* (Akt. Arzu Eker) İstanbul: Ayrıntı Yayınları
- Turgut, M. F. Ve Baykul, Y. (2010) *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, Ankara: Pegem Akademi Yayınları

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (2002) Küreselleşmenin Türkiye Ekonomisine Etkileri, Ankara: Banknot Matbaası Genel Müdürlüğü

Wallerstein, I. (2007) *Dünya Sistemleri Analizi*, İstanbul: bgst yayınları

Wallerstein, I. (2005) *Modern Küresel-Sistem*, İstanbul: Pınar Yayınları

Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*, Ankara: Detay Yayıncılık.

Yıldırım, A. Şimşek, H. (2011) *Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayınevi.

Yılmaz A. (2004) *İkinci Küreselleşme Dalgası*, Ankara: Vadi Yayınları

Ziegler, J. (2004) *Dünyanın Yeni Sahipleri ve Onlara Direnenler* (Akt.M.N. Demirtaş) İstanbul: Altın Kitaplar

Zengingönül, O. (2005) *Nedir Bu Küreselleşme? Kaçabilir Miyiz? Kullanabilir Miyiz?* İzmir: Siyasal dergi, Sayı:1, Cilt:1

EKLER

Ek 1:
Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Küreselleşmeye Yönelik Görüşleri Anketi

Sevgili öğrenciler,

Aşağıdaki ankette yer alan sorulara vereceğiniz cevaplar bilimsel bir araştırmada veri olarak kullanılacaktır. Anket sorularını cevaplarırken isim yazmanız gerekmemektedir. Dolayısıyla ankette yer alan sorulara içtenlikle cevap verirseniz memnun olurum. Hiçbir soruyu boş bırakmamanız ricasıyla araştırmaya yapmış olduğunuz katkıdan dolayı teşekkür eder, başarılı ve mutlu bir gelecek dilerim.

Doç. Dr. Hamza AKENGİN

Zeynep GÜRBÜZ

I. Bölüm: Kişisel Bilgiler

Sevgili öğrenciler, aşağıda çoktan seçmeli ve boşluk doldurulmalı sorular verilmiştir. Çoktan seçmeli sorularda size uygun olan seçeneği parantez işaretinin içine (X) koyarak belirtiniz. Boşluk doldurulmalı sorularda ise cevabınızı ilgili boşluklara yazınız.

1. Cinsiyetiniz nedir?

Kız Erkek

2. Üniversiteniz?

Akdeniz İstanbul Amasya Rize Sakarya

3. Kaçıncı sınıfa devam etmektesiniz?

1 4

4. Babanızın eğitim durumu nedir?

İlkokul Ortaokul Lise Üniversite
 Lisansüstü (yüksek lisans, doktora) Diğer (Lütfen belirtiniz):

5. Annenizin eğitim durumu nedir?

İlkokul Ortaokul Lise Üniversite
 Lisansüstü (yüksek lisans, doktora) Diğer (Lütfen belirtiniz)

6. Siyasi tercihinizi ne olarak tanımlamaktasınız?

Demokrat Komünist Liberal
 Milliyetçi Muhafazakâr Muhafazakâr-Milliyetçi
 Sosyal-Demokrat Sosyalist Ulusalçı
 Diğer (Lütfen belirtiniz): ...

7. Ulusal gazetelerden herhangi birini sürekli okumakta mısınız?

Evet Hayır

8. Günlük olayları nasıl takip edersiniz?

Sosyal Medya Gazete İnternet TV

9. Aileniz nerede ikamet etmektedir?

() Şehir () İlçe Merkezi () Köy

10. Herhangi bir sivil toplum örgütüne üye misiniz?

() Evet () Hayır

11. Nerede kalıyorsunuz?

() Devlet Yurdu () Özel Yurt () Aile yanı
() Arkadaş evi () Diğer(Lütfen belirtiniz): ...

Sevgili öğrenciler, aşağıdaki ifadeleri dikkatlice okuduktan sonra, bu ifade ne ölçüde katıldığınızı, sütuna ait olan ve ifadenin hizasında bulunan kutucuğun içini (x) şeklinde işaretleyerek belirtiniz. Her bir ifade için sadece bir işaretleme yapınız. Lütfen boş bırakmayınız.	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1. Küreselleşme, askeri ve ticari faaliyetler üzerinde etkili olmaktadır.					
2. Küreselleşme ile ülkeler dünya siyasetinde daha etkili olmaktadır.					
3. Küreselleşme, askeri gücü arttırır.					
4. Küreselleşen bir ülkede basın daha özgür olur.					
5. Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu azalır.					
6. Küreselleşme, terör sorununun çözümüne katkı sağlar.					
7. Küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi artar.					
8. Küreselleşme ile insan hakları ihlalleri azalır.					
9. Küreselleşen ülkelerde herkes dini inançlarını özgürce yaşar.					
10. Küreselleşme, milli kültüre zarar verir.					
11. Küreselleşme, ülkeler arasındaki kalıcı barışı tesis eder.					
12. Küreselleşme ile Batı (Hristiyan dünyası) ile İslam dünyası arasındaki ilişkiler gelişir.					
13. Küreselleşme, dünya ülkelerinin ticari ilişkilerini geliştirir.					

14. Küreselleşen ülkelerde yolsuzluklar artar.					
15. Küreselleşen ülkelerde beyin göçü azalır.					
16. Küreselleşen ülkelerde yüksek öğretimin kalitesi artar.					
17. Küreselleşmenin nihai hedefi tek kimlikli bir dünya oluşturmaktır.					
18. Küreselleşme, tüm dünya ülkelerinin milli kültür unsurlarını birlik potası içinde eritip yeni bir dünya kimliği oluşturmayı hedeflemektedir.					
19. Küreselleşme ile bireysel özgürlükler artar.					
20. Küreselleşen ülkelerde parti içi demokrasi gelişir.					
21. Küreselleşme ile yaşlı nüfuslu ülkelerin iş gücü sorunu çözülür.					
22. Küreselleşen ülkelerde işsizlik artar.					
23. Küreselleşme, ülkelerin tam bağımsızlık ilkesini zedeler.					
24. Küreselleşen ülkeler siyasi özgürlüğünü kaybeder.					
25. Küreselleşen ülkelerde mesleki eğitimin kalitesi artar.					
26. Küreselleşmenin diğer adı sömürgeciliktir.					
27. Küreselleşen ülkeler, sanayi ülkelerinin açık pazarı olur.					
28. Küreselleşme, milli kültüre zarar vermez.					

Sevgili öğrenciler, aşağıdaki ifadeleri dikkatlice okuduktan sonra, bu ifade ne ölçüde katıldığınızı, sütuna ait olan ve ifadenin hizasında bulunan kutucuğun içini (x) şeklinde işaretleyerek belirtiniz. Her bir ifade için sadece bir işaretleme yapınız. Lütfen boş bırakmayız.	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
29. Ülke yöneticilerinin, küreselleşmeyi olumlu bir atılım olarak düşündüklerine inanmıyorum.					
30. Küreselleşme, Müslüman kimlikli ülkeleri olumsuz yönde zedeler.					
31. Küreselleşme, bir ülkenin diğer dünya ülkeleriyle arasındaki sorunların giderilmesini sağlar.					
32. Ülkelerin küresel ekonomiye katılmasıyla ülkelerinde kişi başına düşen milli gelir artar.					
33. Küreselleşen bir ülkede hukukun üstünlüğü ilkesine daha çok riayet edilir.					
34. Küreselleşme terör olaylarının sebeplerinden biridir.					
35. Küreselleşme sayesinde tüm dünya ülkeleri, dünya ticaretinde etkili olur.					
36. Bir ülkenin küreselleşmesi, kendi eğitim sistemini milli olmaktan çıkarır.					
37. Küreselleşmesi İslam dünyasının demokratikleşmesini hızlandırır.					
38. Küreselleşme ile ülkeler içindeki misyoner faaliyetler artar.					
39. Küreselleşme ile ilköğretimin kalitesi azalır.					
40. Küreselleşen ülkelerin demokrasisi daha güçlü olur.					
41. Küreselleşme sayesinde güçlü devletler, dünyada büyük bir imparatorluk kurmak istemektedir.					
42. Küreselleşme, askeri gücü azaltır.					
43. Küreselleşen bir ülkede dini hassasiyetler zayıflar.					

44. Türkiye'nin küreselleşmesi, Dünya Ülkelerinin enerji kaynaklarına ulaşımının güvenliğini sağlar.					
45. Küreselleşen ülkelerde işsizlik sorunu artar.					
46. Küreselleşen bir ülkede, insan haklarını ihlal edenlere gerekli yaptırımlar uygulanır.					
47. Türkiye'nin küreselleşmesi kültürlerarası hoşgörüyü geliştirir.					
48. Küreselleşen ülkelere uluslar arası sermayenin güveni artar					
49. Küreselleşme sonucu yapılan özelleştirmeleri destekliyorum.					
50. Küreselleşme ile bireysel özgürlükler azalır.					
51. Küreselleşen bir ülkede insanlar daha iyi eğitim imkânlarına kavuşur.					
52. Küreselleşen ülkelerde yolsuzluklar azalır.					
53. Türkiye'nin küreselleşmesini destekliyorum.					

Ek 2:
Siyasal boyutta cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Cinsiyet	N	X	S	Sd	t	p
6	Kız	214	3,03	1,202	,082	-,383	,506
	Erkek	220	2,95	1,239	,084	,666	
11	Kız	214	3,02	1,063	,073	-1,464	,206
	Erkek	220	2,88	1,255	,085	1,266	
12	Kız	214	3,18	1,205	,082	1,269	,971
	Erkek	220	3,18	1,214	,082	-,037	
20	Kız	214	3,33	1,091	,074	-,682	,496
	Erkek	220	3,11	1,051	,072	-,682	
23	Kız	214	2,85	1,177	,079	-,293	,770
	Erkek	220	2,63	1,079	,074	-,293	
24	Kız	214	2,50	1,092	,074	1,211	,227
	Erkek	220	3,76	1,015	,069	1,211	
29	Kız	214	3,33	1,042	,071	-1,745	,866
	Erkek	220	3,35	1,216	,082	-,169	
31	Kız	214	3,19	1,010	,069	-,594	,066
	Erkek	220	3,38	1,135	,076	-1,843	
33	Kız	214	3,37	1,044	,071	-1,032	,135
	Erkek	220	3,53	1,152	,078	-1,496	
34	Kız	214	2,74	1,046	,071	-1,498	,302
	Erkek	220	2,85	1,196	,081	-1,033	
37	Kız	214	3,23	1,106	,076	-,065	,947
	Erkek	220	3,24	1,179	,079	-,066	
38	Kız	214	2,96	1,106	,076	-,066	,459
	Erkek	220	3,04	1,221	,082	-,741	
40	Kız	214	2,49	1,020	,070	-1,861	,932
	Erkek	220	2,48	1,104	,074	,085	
	Kız	214	3,25	1,084	,074	,085	

41	Erkek	220	3,38	1,110	,075	-1,186	,236
42	Kız	214	3,41	1,263	,086	-1,186	,433
	Erkek	220	3,31	1,327	,089	,784	
44	Kız	214	3,03	1,144	,078	,325	,294
	Erkek	220	3,15	1,266	,085	-1,051	
53	Kız	214	2,89	1,134	,076	-,816	,415
	Erkek	220	3,36	1,128	,077	-,816	

Ek 3:
Siyasal boyutta sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Sınıf	N	X	S	Sd	T	p																																																																																																																																																				
6	1	213	3,07	3,07	432	1,375	,170																																																																																																																																																				
	4	221	2,91	2,91				11	1	213	2,94	1,116	432	-,222	,825	4	221	2,96	1,213	12	1	213	3,15	1,185	432	-,419	,675	4	221	3,20	1,232	20	1	213	3,34	1,060	432	,868	,386	4	221	3,25	1,083	23	1	213	2,75	1,074	432	-1,658	,098	4	221	2,93	1,196	24	1	213	2,56	1,051	432	,022	,982	4	221	2,56	1,121	29	1	213	3,26	1,155	432	-1,414	,158	4	221	3,41	1,107	31	1	213	3,38	1,143	432	1,665	,097	4	221	3,20	1,103	33	1	213	3,48	1,106	432	,550	,583	4	221	3,43	1,100	34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140	4	221	2,88	1,144	37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26
11	1	213	2,94	1,116	432	-,222	,825																																																																																																																																																				
	4	221	2,96	1,213				12	1	213	3,15	1,185	432	-,419	,675	4	221	3,20	1,232	20	1	213	3,34	1,060	432	,868	,386	4	221	3,25	1,083	23	1	213	2,75	1,074	432	-1,658	,098	4	221	2,93	1,196	24	1	213	2,56	1,051	432	,022	,982	4	221	2,56	1,121	29	1	213	3,26	1,155	432	-1,414	,158	4	221	3,41	1,107	31	1	213	3,38	1,143	432	1,665	,097	4	221	3,20	1,103	33	1	213	3,48	1,106	432	,550	,583	4	221	3,43	1,100	34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140	4	221	2,88	1,144	37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119								
12	1	213	3,15	1,185	432	-,419	,675																																																																																																																																																				
	4	221	3,20	1,232				20	1	213	3,34	1,060	432	,868	,386	4	221	3,25	1,083	23	1	213	2,75	1,074	432	-1,658	,098	4	221	2,93	1,196	24	1	213	2,56	1,051	432	,022	,982	4	221	2,56	1,121	29	1	213	3,26	1,155	432	-1,414	,158	4	221	3,41	1,107	31	1	213	3,38	1,143	432	1,665	,097	4	221	3,20	1,103	33	1	213	3,48	1,106	432	,550	,583	4	221	3,43	1,100	34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140	4	221	2,88	1,144	37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																				
20	1	213	3,34	1,060	432	,868	,386																																																																																																																																																				
	4	221	3,25	1,083				23	1	213	2,75	1,074	432	-1,658	,098	4	221	2,93	1,196	24	1	213	2,56	1,051	432	,022	,982	4	221	2,56	1,121	29	1	213	3,26	1,155	432	-1,414	,158	4	221	3,41	1,107	31	1	213	3,38	1,143	432	1,665	,097	4	221	3,20	1,103	33	1	213	3,48	1,106	432	,550	,583	4	221	3,43	1,100	34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140	4	221	2,88	1,144	37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																
23	1	213	2,75	1,074	432	-1,658	,098																																																																																																																																																				
	4	221	2,93	1,196				24	1	213	2,56	1,051	432	,022	,982	4	221	2,56	1,121	29	1	213	3,26	1,155	432	-1,414	,158	4	221	3,41	1,107	31	1	213	3,38	1,143	432	1,665	,097	4	221	3,20	1,103	33	1	213	3,48	1,106	432	,550	,583	4	221	3,43	1,100	34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140	4	221	2,88	1,144	37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																												
24	1	213	2,56	1,051	432	,022	,982																																																																																																																																																				
	4	221	2,56	1,121				29	1	213	3,26	1,155	432	-1,414	,158	4	221	3,41	1,107	31	1	213	3,38	1,143	432	1,665	,097	4	221	3,20	1,103	33	1	213	3,48	1,106	432	,550	,583	4	221	3,43	1,100	34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140	4	221	2,88	1,144	37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																																								
29	1	213	3,26	1,155	432	-1,414	,158																																																																																																																																																				
	4	221	3,41	1,107				31	1	213	3,38	1,143	432	1,665	,097	4	221	3,20	1,103	33	1	213	3,48	1,106	432	,550	,583	4	221	3,43	1,100	34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140	4	221	2,88	1,144	37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																																																				
31	1	213	3,38	1,143	432	1,665	,097																																																																																																																																																				
	4	221	3,20	1,103				33	1	213	3,48	1,106	432	,550	,583	4	221	3,43	1,100	34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140	4	221	2,88	1,144	37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																																																																
33	1	213	3,48	1,106	432	,550	,583																																																																																																																																																				
	4	221	3,43	1,100				34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140	4	221	2,88	1,144	37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																																																																												
34	1	213	2,72	1,000	432	-1,479	,140																																																																																																																																																				
	4	221	2,88	1,144				37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070	4	221	2,90	1,187	38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																																																																																								
37	1	213	3,10	1,136	432	1,818	,070																																																																																																																																																				
	4	221	2,90	1,187				38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324	4	221	3,57	1,172	40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																																																																																																				
38	1	213	3,46	1,151	432	-,986	,324																																																																																																																																																				
	4	221	3,57	1,172				40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069	4	221	3,22	1,124		1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																																																																																																																
40	1	213	3,41	1,063	432	1,821	,069																																																																																																																																																				
	4	221	3,22	1,124					1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																																																																																																																												
	1	213	3,26	1,291	432	-1,56	,119																																																																																																																																																				

41	4	221	3,46	1,295			
42	1	213	2,67	1,143	432	1,409	,160
	4	221	2,52	1,090			
44	1	213	3,45	1,079	432	1,471	,142
	4	221	3,30	1,075			
53	1	213	3,46	1,184	432	,711	,478
	4	221	3,38	1,293			

Ek 4:
Siyasal boyutta üniversite değişkenine göre ilişki bulunmayan maddeler

Madde No	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
1	Gruplar arası	4,898	4	1,224	1,765	,135
	Gruplar içi	297,609	429	,694		
	Toplam	302,507	433			
2	Gruplar arası	2,539	4	,635	,896	,466
	Gruplar içi	303,941	429	,708		
	Toplam	306,479	433			
3	Gruplar arası	9,563	4	2,391	2,085	,082
	Gruplar içi	491,932	429	1,147		
	Toplam	501,495	433			
6	Gruplar arası	5,909	4	1,224	1,931	,104
	Gruplar içi	582,075	429	2,852		
	Toplam	587,984	433			
11	Gruplar arası	10,514	4	1,477	1,521	,195
	Gruplar içi	621,467	429	1,477		
	Toplam	631,982	433			
12	Gruplar arası	11,407	4	1,357	1,814	,125
	Gruplar içi	633,536	429	2,629		
	Toplam	644,942	433			
20	Gruplar arası	3,482	4	1,811	1,587	,177
	Gruplar içi	559,228	429	1,141		
	Toplam	562,710	433			
23	Gruplar arası	3,798	4	,870	,668	,615
	Gruplar içi	507,023	429	1,304		
	Toplam	510,820	433			

24	Gruplar arası	7,243	4	,949	,803	,524
	Gruplar içi	489,413	429	1,182		
	Toplam	496,657	433			
31	Gruplar arası	9,199	4	,479	,410	,801
	Gruplar içi	516,380	429	1,168		
	Toplam	525,578	433			
33	Gruplar arası	13,796	4	2,300	1,911	,108
	Gruplar içi	533,764	429	1,204		
	Toplam	547,560	433			
	Gruplar arası					
	Gruplar içi					
	Toplam					
37	Gruplar arası	7,101	4	1,775	1,311	,265
	Gruplar içi	580,899	429	1,354		
	Toplam	588,000	433			
38	Gruplar arası	7,935	4	1,984	1,476	,208
	Gruplar içi	576,452	429	1,344		
	Toplam	584,387	433			
40	Gruplar arası	4,043	4	1,011	,838	,502
	Gruplar içi	517,710	429	1,207		
	Toplam	521,753	433			
41	Gruplar arası	13,231	4	3,308	1,990	,095
	Gruplar içi	712,974	429	1,662		
	Toplam	726,205	433			
42	Gruplar arası	4,911	4	1,228	,983	,416
	Gruplar içi	535,716	429	1,249		
	Toplam	540,627	433			
44	Gruplar arası	7,972	4	1,011	1,725	,143
	Gruplar içi	495,558	429	1,993		
	Toplam	503,530	433			
53	Gruplar arası	12,588	4	3,147	2,067	,084
	Gruplar içi	653,248	429	1,523		
	Toplam	665,836	433			

Ek 5:
Sosyo- kültürel boyutta cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Cinsiyet	N	X	S	Sd	t	P
10	Kız	214	3,04	1,190	,081	,736	,144
	Erkek	220	3,21	1,315	,089	-1,46	
17	Kız	214	3,19	1,302	,088	,511	,610
	Erkek	220	3,44	1,081	,074	,511	
18	Kız	214	3,34	1,230	,083	,884	,377
	Erkek	220	3,44	1,059	,072	,885	
28	Kız	214	2,54	1,099	,075	-,571	,082
	Erkek	220	2,74	1,272	,086	-1,74	
30	Kız	214	3,05	1,110	,076	-,169	,553
	Erkek	220	3,12	1,229	,083	-,593	
47	Kız	214	3,36	1,086	,074	-1,15	,145
	Erkek	220	3,51	1,112	,075	-1,45	

Ek 6:**Sosyo kültürel boyutta sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler**

Madde No	Sınıf	N	X	S	Sd	t	p
10	1	213	3,05	1,248	432	-1,222	,222
	4	221	3,20	1,264			
28	1	213	2,74	1,176	432	1,619	,106
	4	221	2,55	1,204			
30	1	213	3,01	1,133	432	-1,326	,186
	4	221	3,16	1,205			
47	1	213	3,53	1,080	432	-,644	,520
	4	221	3,59	1,086			

Ek 7:
Sosyo-Kültürel boyutta üniversite değişkenine göre ilişki olmayan maddeler

Madde No	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
10	Gruplar arası	9,565	4	2,391	1,521	,195
	Gruplar içi	674,465	429	1,572		
	Toplam	684,030	433			
17	Gruplar arası	2,597	4	,649	,414	,799
	Gruplar içi	673,044	429	1,569		
	Toplam	675,641	433			
18	Gruplar arası	3,633	4	,908	,675	,610
	Gruplar içi	577,559	429	1,346		
	Toplam	581,191	433			
28	Gruplar arası	6,265	4	1,566	1,103	,355
	Gruplar içi	609,378	429	1,420		
	Toplam	615,643	433			
30	Gruplar arası	5,687	4	1,422	1,037	,388
	Gruplar içi	588,158	429	1,371		
	Toplam	593,846	433			
47	Gruplar arası	9,191	4	2,298	1,980	,097
	Gruplar içi	497,751	429	1,160		
	Toplam	506,942	433			

Ek 8:
Eğitim boyutunda cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Cinsiyet	N	X	S	Sd	t	p
7	Kız	214	3,57	1,058	,072	,666	,804
	Erkek	220	3,59	1,084	,073	-,248	
25	Kız	214	3,69	1,054	,071	,711	,477
	Erkek	220	2,94	1,222	,084	,711	
36	Kız	214	3,40	1,120	,077	-1,03	,948
	Erkek	220	3,40	1,222	,082	-,065	
39	Kız	214	3,41	1,162	,079	-,742	,063
	Erkek	220	3,62	1,155	,078	-1,86	
51	Kız	214	2,69	1,173	,079	,265	,791
	Erkek	220	3,56	1,036	,071	,265	

Ek 9:
Eğitim boyutunda sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Sınıf	N	X	S	Sd	t	p
7	1	213	3,55	1,100	432	-,465	,642
	4	221	3,60	1,042			
15	1	213	3,65	1,137	432	1,822	,069
	4	221	3,45	1,200			
16	1	213	3,98	1,032	432	,999	,318
	4	221	3,89	,935			
25	1	213	3,78	1,070	432	1,150	,251
	4	221	3,67	,998			
36	1	213	213	3,29	432	,963	,336
	4	221	1,081	221			
39	1	213	3,19	1,197	432	-1,04	,296
	4	221	221	3,57			
51	1	213	3,70	1,015	432	1,541	,124
	4	221	3,55	1,042			

Ek 10:
Eğitim boyutunda üniversite değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
7	Gruplar arası	2,949	4	,737	,642	,633
	Gruplar içi	492,888	429	1,149		
	Toplam	495,836	433			
15	Gruplar arası	9,959	4	2,490	1,824	,123
	Gruplar içi	585,525	429	1,365		
	Toplam	595,484	433			
16	Gruplar arası	4,827	4	1,207	1,250	,289
	Gruplar içi	414,235	429	,966		
	Toplam	419,062	433			
25	Gruplar arası	12,613	4	3,153	3,002	,018
	Gruplar içi	450,652	429	1,050		
	Toplam	463,265	433			
36	Gruplar arası	5,882	4	1,470	1,129	,342
	Gruplar içi	558,673	429	1,302		
	Toplam	564,555	433			
39	Gruplar arası	4,433	4	1,108	,982	4,433
	Gruplar içi	483,920	429	1,128		483,920
	Toplam	488,353	433			488,353

Ek 11:
İnsan hakları ve demokrasi boyutunda cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Cinsiyet	N	X	S	Sd	t	p
4	Kız	214	3,71	1,062		,073	-2,44
	Erkek	220	3,70	1,091		,074	,143
8	Kız	214	3,45	1,115	,076	-,248	
	Erkek	220	3,35	1,163	,078	,859	,391
9	Kız	214	3,41	1,047	,072	,860	
	Erkek	220	3,33	1,194	,081	,734	,463
19	Kız	220	3,40	1,144	,077	,415	,679
	Erkek	214	3,26	1,051	,072	,415	
43	Kız	220	2,61	1,050	,072	,785	
	Erkek	214	2,58	1,181	,080	,325	,746
46	Kız	220	2,61	1,032	,071	,100	
	Erkek	214	2,73	1,129	,076	- 1,152	,250
50	Kız	214	2,99	1,294	,087	-,843	,400
	Erkek	220	2,71	1,074	,073	-,844	

Ek 12:
İnsan hakları ve demokrasi boyutunda sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Sınıf	N	X	S	Sd	t	p
8	1	213	3,46	1,122	432	,978	,329
	4	221	3,35	1,156			
9	1	213	3,40	1,160	432	,680	,497
	4	221	3,33	1,089			
19	1	213	3,42	1,103	432	--,071	,944
	4	221	3,43	1,104			
43	1	213	3,08	1,146	432	-,169	,866
	4	221	3,10	1,266			
46	1	213	3,46	1,079	432	,412	,680
	4	221	3,41	1,123			
50	1	213	2,69	1,053	432	-,102	,919
	4	221	2,71	1,191			

Ek 13:
İnsan hakları ve demokrasi boyutunda üniversite değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
19	Gruplar arası	10,863	4	2,716	2,262	,062
	Gruplar içi	514,974	429	1,200		
	Toplam	525,836	433			
43	Gruplar arası	2,115	4	,529	,361	,837
	Gruplar içi	629,011	429	1,466		
	Toplam	631,127	433			
46	Gruplar arası	8,670	4	2,168	1,803	,127
	Gruplar içi	515,892	429	1,203		
	Toplam	524,562	433			
50	Gruplar arası	5,127	4	1,282	1,015	,399
	Gruplar içi	541,933	429	1,263		
	Toplam	547,060	433			

Ek 14:
Ekonomi boyutunda cinsiyet değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Cinsiyet	N	X	S	Sd	t	p
5	Kız	214	3,32	1,127	,077	,143	,702
	Erkek	220	3,36	1,124	,076	-,383	
13	Kız	214	4,09	876	,059	-1,543	,124
	Erkek	220	2,94	1,082	,074	-1,545	
14	Kız	214	3,07	,140	,077	-1,206	,228
	Erkek	220	3,43	1,171	,080	-1,207	
21	Kız	214	3,13	,1207	,081	-,181	,857
	Erkek	220	2,47	,996	,068	-,181	
22	Kız	214	2,48	1,049	,071	-,148	,882
	Erkek	220	2,82	1,103	,075	-,148	
26	Kız	214	2,84	1,222	,084	,711	,398
	Erkek	220	3,05	1,307	,088	,847	
27	Kız	214	3,05	1,217	,083	,847	,568
	Erkek	220	3,11	1,224	,083	-,571	
32	Kız	214	3,49	,943	,064	-1,846	,303
	Erkek	220	3,59	1,080	,073	-1,030	
35	Kız	214	3,40	1,120	,077	-1,035	,948
	Erkek	220	3,40	1,222	,082	-,065	
45	Kız	214	2,61	1,032	,071	,100	,250
	Erkek	220	2,73	1,129	,076	-1,152	
48	Kız	214	3,45	1,052	,071	-,812	,417
	Erkek	220	2,89	1,133	,077	-,812	
49	Kız	214	2,99	1,294	,087	-,843	,400
	Erkek	220	2,71	1,074	,073	-,844	
52	Kız	214	2,89	1,134	,076	-,816	,415
	Erkek	220	3,36	1,128	,077	-,816	

Ek 15:
Ekonomi boyutunda sınıf değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler

Madde No	Sınıf	N	X	S	Sd	t	p
5	1	213	3,39	1,088	432	1,013	,312
	4	221	3,29	1,158			
13	1	213	4,01	,818	432	-,503	,615
	4	221	4,05	,854			
14	1	213	3,00	1,039	432	-,255	,798
	4	221	3,02	1,181			
21	1	213	3,13	1,138	432	,169	,866
	4	221	3,11	1,128			
22	1	213	2,46	,988	432	-,197	,844
	4	221	2,48	1,056			
26	1	213	2,85	,760	432	-,679	,498
	4	221	2,93	,903			
27	1	213	3,02	1,155	432	-,959	,338
	4	221	3,14	1,279			
32	1	213	3,58	,990	432	,913	,362
	4	221	3,49	1,038			
35	1	213	3,44	1,170	432	,623	,534
	4	221	3,37	1,174			
45	1	213	2,67	1,053	432	-,027	,978
	4	221	2,67	1,113			
48	1	213	3,45	1,065	432	,797	,426
	4	221	3,37	1,012			
52	1	213	2,94	1,127	432	1,764	,078
	4	221	2,76	1,093			

Ek 16:**Ekonomi boyutunda üniversite değişkenine göre ilişki bulunamayan maddeler**

Madde No	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
6	Gruplar arası	1,106	4	,276	,393	,813
	Gruplar içi	301,505	429	,703		
	Toplam	302,611	433			
14	Gruplar arası	,552	4	,138	,111	,979
	Gruplar içi	535,411	429	1,248		
	Toplam	535,963	433			
21	Gruplar arası	2,587	4	,647	,503	,734
	Gruplar içi	551,941	429	1,287		
	Toplam	554,528	433			
22	Gruplar arası	,600	4	,150	,142	,966
	Gruplar içi	451,622	429	1,053		
	Toplam	452,221	433			
27	Gruplar arası	1,303	4	,326	,217	,929
	Gruplar içi	642,875	429	1,499		
	Toplam	644,177	433			
32	Gruplar arası	8,740	4	2,185	2,144	,075
	Gruplar içi	437,170	429	1,019		
	Toplam	445,910	433			
35	Gruplar arası	5,452	4	1,363	,993	,411
	Gruplar içi	588,788	429	1,372		
	Toplam	594,240	433			
45	Gruplar arası	9,316	4	2,329	2,005	,093
	Gruplar içi	498,223	429	1,161		
	Toplam	507,539	433			
49	Gruplar arası	11,052	4	2,763	1,881	,113
	Gruplar içi	630,268	429	1,469		
	Toplam	641,320	433			
52	Gruplar arası	2,482	4	,620	,499	,737
	Gruplar içi	533,481	429	1,244		
	Toplam	535,963	433			